

Zásoby a jejich sledování, posouzení vhodnosti jednotlivých způsobů účtování

Daniela Koňářiková

Bakalářská práce
2018

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Daniela Koňářiková**
Osobní číslo: **M15742**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Zásoby a jejich sledování, posouzení vhodnosti jednotlivých způsobů účtování**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši týkající se dané problematiky zásob.

II. Praktická část

- Analyzujte řízení zásob a způsoby účtování ve zvoleném podniku.
- Na základě provedené analýzy navrhněte případné opatření vedoucí ke zlepšení současného stavu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HINKE, Jana, Dana BÁRKOVÁ a Zdeněk HRUŠKA. Účetnictví 2: pokročilé aplikace. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016, 232 s. ISBN 978-80-247-4281-6.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 4. vyd. Praha: Grada, 2012, 180 s. ISBN 978-80-247-4115-4.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

WARREN, Carl S., James M. REEVE a Jonathan E. DUCHAC. Financial and managerial accounting. 13 ed. Mason, OH: South-Western/Cengage Learning, 2015, 1408 s. ISBN 9781285866307.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing, Marie Paseková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2017
Termín odevzdání bakalářské práce: 14. května 2018

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

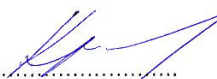
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípuštěním tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně *10. 5. 2018*

Jméno a příjmení: *DANIELA KONÁŘÍKOVÁ*

.....
podpis diplomanta

ABSTRACT

Cílem práce je analýza zásob a jejich sledování, posouzení vhodnosti jednotlivých způsobů účtování, kdy jsem se zabývala sledováním zásob a především také sledováním jednotlivých způsobů účtování, výhody a nevýhody řízení a účtování zásob přímo ve vybrané firmě. Dle mého názoru je řízení zásob ve výrobním podniku jedna z nejdůležitějších záležitostí, aby podnik fungoval efektivně.

Klíčová slova: Zásoby, ocenění, účtování, řízení, inventarizace, legislativa, nedostatek, přebytek

ABSTRACT

The aim of the work is to analyze inventories and monitoring of the stocks. It is about comparing various styles of accounting, where I was observing stocks and mainly monitoring different forms of accounting, pros and cons of managing and accounting stocks in certain company. In my opinion managing stocks is one of the most important affairs for effective function of business.

Key words: Stocks, value, accounting, management, inventarization, legislation, deficit, surplus.

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za cenné rady a odborné vedení, čímž přispěla k vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	8
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁSoby	11
1.1 ČLENĚNÍ A KLASIFIKACE ZÁSOb	12
1.2 POŘÍZENÍ ZÁSOb	14
1.2.1 Externě pořízené zásoby	14
1.2.2 Interně pořízené zásoby.....	14
1.3 POSKYTNUTÉ ZÁLOHY NA ZÁSObY	15
1.4 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb	16
1.4.1 FIFO	17
1.4.2 Vážený průměr	17
1.4.3 Pevná skladová cena	18
1.5 OCEŇOVACÍ ODCHYLKY	19
1.5.1 Rozvrhování oceňovacích odchylek	19
1.6 INVENTARIZACE ZÁSOb	20
1.6.1 Inventarizační rozdíly.....	22
1.6.2 Manko	22
1.6.3 Přebytek.....	23
1.6.4 Opravné položky	23
1.7 ZPŮSOBY ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb	24
1.7.1 Způsob A	24
1.7.2 Způsob B	26
1.8 VYSKLADNĚNÍ ZÁSOb	28
1.8.1 Darování zásob.....	28
1.8.2 Prodej zásob	28
1.8.3 Přeskladnění	29
1.8.4 Škody na zásobách	29
1.9 OPERACE NA KONCI ROKU	30
2 ŘÍZENÍ ZÁSOb	31
2.1 ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ ZÁSOb Z POHLEDU ŘÍZENÍ ZÁSOb.....	31
2.2 PROCES ŘÍZENÍ ZÁSOb	32
2.2.1 Metoda ABC	33
2.2.2 Metoda Just-in-time	34
3 SLEDOVÁNÍ ZÁSOb, ANALÝZA	35
3.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ZÁSOb	35
3.2 SLEDOVÁNÍ AKTIVITY ZÁSOb	35
4 ČESKÁ ÚČETNÍ LEGISLATIVA A IFRS	37
4.1 ČESKÁ ÚČETNÍ LEGISLATIVA	37
4.2 ZÁSObY PODLE IFRS	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
5 PŘEDSTAVENÍ CIE METAL CZ, S.R.O.	40

5.1	PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ A PŘEDSTAVENÍ.....	40
5.2	VIZE A HODNOTY SPOLEČNOSTI.....	41
5.3	PODÍL ZÁSOb V ROZVAZE SPOLEČNOSTI	43
5.4	EVIDENCE ZÁSOb	43
5.4.1	Evidence zásob podle IFRS	43
5.5	ÚČETNÍ PROGRAM	45
5.6	ANALYTICKÁ EVIDENCE ZÁSOb.....	45
6	VÝROBNÍ ČINNOST A VÝROBKY CIE METAL CZ, S.R.O.....	47
6.1	VÝROBKY.....	47
7	VÝROBEK PODNIKU S ÚČTOVÁNÍM ZPŮSOBEM A.....	48
7.1	VÝROBNÍ POSTUP VÝROBKU Č. 555591	48
7.2	ÚČTOVÁNÍ A SLEDOVÁNÍ POHYBU VÝROBKU Č. 555591 V PODNIKU	48
7.3	KALKULACE OBRÁBĚNÉHO RAMENA	52
7.4	KALKULACE VÝROBKU Č. 555591	53
8	VÝROBEK PODNIKU S ÚČTOVÁNÍM ZPŮSOBEM B.....	54
8.1	OPERACE V PRŮBĚHU ROKU	54
9	POROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ ÚČTOVÁNÍ ZPŮSOBEM A, B	55
10	INVENTARIZACE ZÁSOb VE SPOLEČNOSTI	56
10.1	INVENTARIZAČNÍ ROZDÍLY	56
11	HORIZONTÁLNÍ, VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ZÁSOb.....	57
12	AKTIVITA ZÁSOb	59
13	ZHODNOCENÍ ANALÝZY A DOPORUČENÍ	60
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	66
	SEZNAM TABULEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Tématem bakalářské práce jsou zásoby a operace s nimi, jako je pořízení, evidence, vyskladňování, účtování apod. Zásoby jsou částí oběžného majetku a představují velmi důležitou část majetku účetní jednotky. Podniky by měli mít dostatečný zájem o tuto problematiku. Jejich hlavním cílem je řízení zásob co nejefektivnějším způsobem, což znamená, aby na skladě neměli příliš vysoké množství zásob, či naopak aby neměli nedostatek.

Účetní jednotky mají povinnost o zásobách účtovat dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a také se musí řídit dalšími platnými právními legislativami, které jsou v České republice.

Co se týče výrobních podniků, tak tyto by měli věnovat velkou pozornost operacím se zásobami a to i jejich řízení v podniku na rozdíl od podniků nevýrobních. Výrobní podnik za finanční prostředky nakoupí materiál, který dále v podniku přeměňuje na výrobky, kdy tento výrobek získává vyšší peněžní hodnotu, za kterou jej podnik dále prodává, aby získal další finanční prostředky.

V průběhu roku, se se zásobami v podniku děje celá řada operací, které účetní jednotka musí zaznamenávat v průběhu účetního roku. Účetní jednotka by neměla žádnou s operací opomenout, měla by klást velký důraz, aby bylo vše, co se týče zásob v pořádku. Jedná se o operace jako ocenění, vyskladnění, evidence apod..

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je sledování zásob od pořízení, následné oceňování, evidenci a vyskladňování, spolu s porovnáním účtování zásob způsobem A a B ve společnosti Cie Metal CZ, s.r.o..

Informace, které jsou uvedeny v teoretické části bakalářské práce, vyplývají ze současné, dostupné odborné literatury.

Teoretická část této práce řeší obecnou charakteristiku, hlavní pojmy a rozdělení zásob. Dále jsou rozebrány operace týkající se zásob jako pořízení, zálohy, ocenění, inventarizaci, účtování a vyskladnění. Ve druhé části se práce zabývá řízením zásob a nejpoužívanějšími metodami řízení u nás. Poslední třetí část, obsahuje právní úpravu týkající se problematiky zásob. Celá teoretická část bakalářské práce je zpracována metodou deskripce.

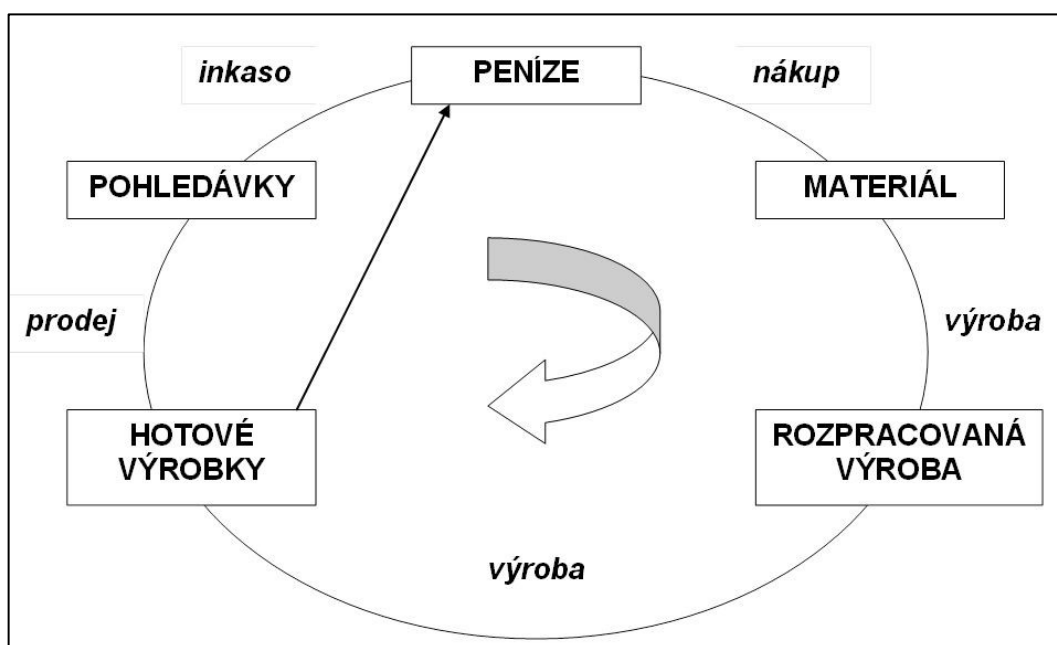
Cílem praktické části bakalářské práce je seznámit se s výše uvedeným podnikem, který mi udělil souhlas se zpracováním poskytnutých informací potřebných pro tuto práci. Praktická část navazuje na teoretickou, kdy jejím cílem je také popis účetních způsobů společnosti. Je zde použita metoda komparace účtování způsobem A a B, kdy společnost využívá oba způsoby účtování a to jednou možností způsobů A či B u jednotlivých složek zásob. U jednoho určitého výrobku, který prochází ve společnosti výrobním procesem je rozebrán postup výroby a činnosti podniku spojené s tímto výrobkem. Následně je jejich způsob účtování zhodnocen a je doporučeno, co je pro tuto společnost vhodné. V dalším kroku praktické části metodou analýzy je provedena horizontální a vertikální analýza zásob v průběhu čtyř let dle účetních sestav a analýza aktivity zásob, tedy doba a rychlost obratu zásob. Po provedení analýzy pak následuje zhodnocení a případné doporučení výsledků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁSObY

Zásoby patří mezi oběžná aktiva, mezi které spadají dále pohledávky (krátkodobé, dlouhodobé), krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky.

Oběžný majetek vytváří v podniku koloběh (hotovostní cyklus), kdy za peněžní prostředky se nakoupí zásoby, které se dále po přeměně vlastní činností, nebo v nakoupeném stavu dále prodávají, čímž vznikají pohledávky, za které podnik inkasuje znovu peníze na další zásoby. Pro podnik je důležité, aby se zásoby přeměňovali zpět na peněžní prostředky co nejrychleji, přičemž tato rychlost závisí například na předmětu činnosti účetní jednotky. Například ve stavebnictví může být celý koloběh ukončen až po 12 měsících, neboť stavba budovy, či cesty se může protáhnout.

Obrázek 1.1 koloběh oběžného majetku (vlastní zpracování)

Obecně pro mnoho autorů platí, že čím je koloběh oběžného majetku rychlejší, tím je efektivnější pro celkovou produktivitu podniku. U obchodního podniku je koloběh oběžného majetku jednodušší, protože se v podniku nic nevyrábí, neprochází zde oběžný majetek mnoha procesy, obchodní podnik nakoupí v hotovosti či na fakturu zboží, které dále prodá také v hotovosti či na fakturu a cyklus se opět zcela opakuje. Podniky, které se zabývají obchodní činností, mají běžně vyšší podíl oběžného majetku na bilanční sumě. Toto však samozřejmě nemusí být pravidlem. (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 30)

S pohledu struktury oběžného majetku, tato může být ovlivněna hlavně charakterem činnosti podniku. Jak uvádí Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker (2017, s. 32): „*Podniky poskytující poradenské služby, vzdělávací služby, cestovní kanceláře apod. budou mít minimální nebo nulové zásoby, stavební podniky budou mít vysoký podíl pohledávek apod.*“

Zásoby představují v oběžných aktivech nejméně likvidní složku. Podnik si zásoby pořizuje hlavně za účelem nastávajícího ekonomického prospěchu neboli tržeb. Spotřeba zásob z důvodu prodeje je v podniku jednorázová a vzniká v okamžiku vyskladnění (zboží), dále ve výrobě, jejich spotřebou (materiál), nebo pro činnost podniku vyskladněním (kancelářské potřeby).

Dle Warrena (2015, s. 226-234) jsou zásoby postaveny v rozvaze účetní jednotky před pohledávkami. Zdůrazňuje mimo jiné také, že v obchodním podniku tvoří zásoby vysoký podíl v celkovém oběžném majetku.

1.1 Členění a klasifikace zásob

Šteker a Otrusinová rozdělují zásoby dle § 9 vyhlášky k zákonu o účetnictví pro podnikatele (dále jen „VyZÚ“) tedy dle rozvahy sestavené v plném rozsahu, kde jsou rozděleny:

1. „*Materiál, pořízení vlastní výrobou nebo nákupem. V položce materiálu se vykazuje:*

- *Suroviny: představují základní materiál, který při výrobním procesu přechází zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu (např. dřevo na výrobu stolu)*
- *Pomocné látky: také přecházejí přímo do výrobku, ale netvoří jeho podstatu (např. barva a lak na výrobu stolu)*
- *Provozovací látky: jsou potřebné pro zajištění provozu ÚJ (např. pohonné hmoty, čisticí prostředky)*
- *Náhradní díly: jsou předměty určené k uvedení hmotného majetku do původního stavu*
- *Obaly a obalové materiály: slouží k ochraně a dopravě jiných druhů zásob a nejsou účtovány jako dlouhodobý majetek nebo zboží*
- *Movité věci s dobou použitelnosti kratší než jeden rok, a to bez ohledu na výši ocenění*

- *Drobný hmotný majetek jsou hmotné movité věci a jejich soubory s cenou nižší, než je částka stanovená ÚJ pro zařazení do DHM a dobou použitelnosti delší než jeden rok*
  - *Pokusná zvířata*
2. ***Nedokončená výroba a polotovary*** představují zásoby pořízené vlastní výrobou v účetní jednotce. Nedokončenou výrobou se rozumí produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni, ale nejsou ještě zcela dokončeny. Nedokončenou výrobou mohou být i činnosti, při nichž nevznikají hmotné produkty (např. vývoj softwaru, rozpracovaná projektová dokumentace). Polotovary jsou odděleně evidované produkty, které jsou dokončeny z hlediska určitého výrobního stupně, ale ještě nejsou výrobkem
  3. ***Výrobky*** jsou zásoby vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř ÚJ
  4. ***Zboží*** obsahuje movité věci a zvířata, nabyté za účelem prodeje, pokud ÚJ s těmito věcmi a zvířaty obchoduje. Zboží také obsahuje vlastní výrobky, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen, a zvířata vlastního chovu, která dospěla, byla aktivována a jsou určena k prodeji. Patří sem také nemovité věci, které ÚJ nakupuje za účelem prodeje a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení (např. u realitních společností)
  5. ***Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny*** jsou pořízeny vlastním chovem nebo nákupem. Jde především o mladá zvířata, zvířata ve výkrmu (jateční zvířata) a zvířata nezařazená v dlouhodobém majetku, materiálu nebo zboží
  6. ***Poskytnuté zálohy na zásoby*** obsahují krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení zásob“ (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 74 - 75)

Abychom správně zásoby zařadili do majetku podniku, musíme dbát zejména na jednotlivé druhy zásob, účel jejich pořízení, kdy u některých případů může být stejný druh majetku materiálem či zbožím, anebo také dlouhodobým majetkem. Dále musí podnik dávat při zařazení zásob pozor na délku použití a samozřejmě na pořizovací cenu.

Co se týče účetní osnovy, zásoby jsou obsaženy v 1. účtové třídě. Materiál na skladě se účtuje na účet 112, Nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby na účtech 121 a 122. Dále na účet 123 se účtují výrobky, na účet 124 mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny a na účtu 132 se eviduje zboží na skladě a v prodejnách. Níže jsou zásoby zobrazeny v rozvaze, kdy se nacházejí pod písmenem C.

Tabulka 1.1 Rozdělení zásob v rozvaze (vlastní zpracování)

označení a	AKTIVA b	Běžné účetní období			Min. úč. období
		Brutto	Ko- rekce	Netto	Netto
		1	2	3	4
C.	Oběžná aktiva				
C. I.	Zásoby				
C. I. 1	Materiál				
2	Nedokončená výroba a polotovary				
3	Výrobky a zboží				
	<i>C.I.3.1. Výrobky</i>				
	<i>C.I.3.2. Zboží</i>				
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
5	Poskytnuté zálohy na zásoby				

1.2 Pořízení zásob

Existují dva způsoby pořízení zásob, podle kterých se liší také účtování při pořízení.

1.2.1 Externě pořízené zásoby

Dle Hinke a Bárkové (2010, s. 85) jsou zásoby, které si podnik pořídí od externích dodavatelů, zaznamenávají na účtech účtových skupin 11x (Materiál) a 13x (zboží). Jejich vstupní neboli pořizovací cena obsahuje i vedlejší pořizovací náklady, mezi které patří například doprava, clo či pojistné. Pokud jsou některé z těchto nákladů vykonány ve vlastní režii podniku, pak v podniku dochází k jejich aktivaci.

1.2.2 Interně pořízené zásoby

Ve výrobních a zemědělských podnicích jsou zásoby složkou koloběhu oběžného majetku, mění svoji podobu i ocenění. Ve výrobním podniku, kde zásoby procházejí delším výrobním postupem, je potřeba účetně zachytit stadia, kterými ve výrobě procházejí, tzn. nákup materiálu, polotovar, nedokončená výroba a hotový výrobek. Tímto opracováním zásoby získávají vyšší hodnotu, proto se v účetnictví podniku tyto změny neúčtují souvztačně na účtech zásob, ale pro každý typ zásob, které procházejí výrobním postupem, tedy pro zásoby vlastní činnosti se vytváří samostatný účet a to účet změna stavu zásob, kterým se změna zásob zahrne do výnosů společnosti. (Hinke a Bárková, 2010, s. 88)

Jak uvádí v knize Blechová a Janoušková (2010, s. 60) co se týče aktivace: „*Jedná se v podstatě o proces, kterým kompenzujeme spotřebované náklady účtováním ve výnosech proto, že se opět ve změněné formě stávají aktivy účetní jednotky.*“

Nyní je oproti výše uvedenému tvrzení, účet - změna stavu nedokončené výroby, polotovárů vlastní výroby či výrobků, nákladový účet, avšak při účtování se hodnota zaúčtuje na stranu Dal, tedy do nákladů vstupuje s minusovým znaménkem.

1.3 Poskytnuté zálohy na zásoby

Tato položka v účetnictví znázorňuje krátkodobé a dlouhodobé zálohy, které podnik zaplatil na obstarání zásob. Pro společnost záloha v účetnictví představuje pohledávku vůči podniku, kterému předem zaslala peníze. Zálohy se vykazují jako složka zásob a to z důvodu, že se předpokládá zvýšení této složky aktiv. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 86)

Pro podnik je využívání záloh na zásoby žádoucí, neboť se podnik tímto vyhýbá případnému nesplacení závazků, je zde ovšem také riziko, že bude problém s dodáním zboží, ale proto zálohy podnik platí pouze ověřeným a dlouhodobým dodavatelům. Účtování si můžeme prohlédnout na obrázku, ve kterém jsou jednotlivé operace spojené s poskytnutými zálohami a vliv na dlouhodobý majetek, oběžná aktiva, vlastní kapitál a cizí kapitál.

Tabulka 1.2 Účtování záloh a jejich vliv na rozvahu (vlastní zpracování)

Doklad	Operace	MD	D	Vliv (+/-) na			
				DM	OA	VK	CZ
VPD	Poskytnutí zálohy v hotovosti	OA - poskytnuté zálohy na zásoby	OA- pokladna		+/-		
FAD	Přijatá faktura za materiál (účtování způsob B)	Np - spotřeba materiálu	CZ - dodavatelé			-	+
VÚD	Zúčtování zálohy	CZ - dodavatelé	OA - poskytnuté zálohy na zásoby		-		-
VBÚ	Doplatek faktury z bankovního účtu	CZ - dodavatelé	OA - bankovní účet		-		-

1.4 Oceňování zásob

Co se týče oceňování zásob, pak Šteker a Otrusínová (2016, s. 76) k této problematice uvádějí toto rozdělení: „K okamžiku uskutečnění účetního případu týkajícího se zásob, tedy při pořízení se tyto oceňují třemi různými způsoby, podle způsobu pořízení těchto zásob, kterými jsou:

- **Pořizovací cenu** použije účetní jednotka u nakupovaných zásob. Pořizovací cena je složena z ceny pořízení a z vedlejších pořizovacích nákladů. Součástí vedlejších pořizovacích nákladů (§ 49 VyZÚ) může být např. přepravné (vyúčtované dodavatelem nebo provedené ÚJ) úroky z úvěrů a zápůjček poskytnutých na jejich pořízení, kurzové rozdíly nebo smluvní pokuty a úroky z prodlení
- **Vlastními náklady** se oceňují zásoby vytvořené vlastní činností. Vlastní náklady zahrnují přímé náklady na výrobu a mohou zahrnovat také poměrnou část variabilních a fixních nepřímých nákladů, které jsou příčinně přiřaditelné danému výkonu a vztahují se k období činnosti (§ 49 VyZÚ). Náklady na prodej se do vlastních nákladů nezahrnují. Částka vlastním nákladů může být určena podle skutečné výše nákladů (tj. podle výsledné kalkulace) nebo podle způsobu kalkulace výroby (tj. podle předběžné kalkulace) stanovené účetní jednotkou
- **Reprodukční pořizovací cenou** je možné ocenit zásoby získané bezplatně (dar, dědictví), nalezené (přebytky), vložené do podniku jako vklad nebo vrácené z výroby na sklad jako odpad či zbytkové produkty (např. náhradní díly po demontáži stroje, který byl vyřazen z provozu). Tato cena se stanoví zpravidla kvalifikovaným odhadem na úrovni ceny, kterou má majetek v době, kdy se o něm účtuje. U zásob může jít např. o cenu stanovenou v závislosti na jejich dalším využití.“

Ocenění zásob při pořízení je také rozdílné z pohledu, zda se zásoby účtují způsobem A či B, neboť při každém způsobu se jinak počítají náklady na pořízení.

Existuje několik způsobů oceňování, pokud se zásoby pořizují v pořizovací ceně. Louša (2012, s. 18) uvádí následující: „U způsobu A se náklady na pořizované zásoby, po případném shromáždění na účtu pořízení, na základě příjemky přeúčtují na sklad, přičemž náklady související s pořízením jsou rozpuštěny do ceny jednotlivých skladových položek, které byly součástí dodávky. Pokud se jedním dopravním prostředkem sváží více dodávek třeba i od různých dodavatelů, pak se náklady související s pořízením buď rozdělí na několik dodávek a uvnitř nich do skladových položek nebo je lze sledovat na zvláštním analyticky

kém účtu. U způsobu B, při kterém jsou jak hodnota pořizovaných zásob, tak i související náklady účtovány do spotřeby bez použití účtu zásob, je třeba zajistit zvláštním analytickým účtem ve skupině 50 – Spotřebované nákupy sledování nákladů na pořízení zásob, aby bylo možno k rozvahovému dni ocenit správně stav zásob zjištěný inventurou.“

K rozvahovému dni či k jinému okamžiku, k němuž se vytváří účetní závěrka, se zásoby oceňují pomocí historické ceny nebo reálné hodnoty:

- **Historická cena:** Zásoby se zanechají v ocenění, které bylo platné v den uskutečnění účetního případu. U této ceny je důležité dodržet zásadu opatrnosti (§ 25 a 26 ZÚ), kdy pokud by vznikla potřeba dočasně snížit hodnotu zásob, pak se tak učiní pomocí opravné položky.
- **Reálná hodnota:** Je upravena v § 27 ZÚ. Podnik ji použije například při přeměnách obchodních společností či družstev. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 78)

Dále se podíváme na jednotlivé druhy oceňování přírůstků a úbytků zásob na skladě. Toto oceňování musí účetní jednotka stanovit svým vnitřním předpisem, stejně tak jako ocenění při pořízení. Pokud účtujeme zásoby způsobem A, lze jednotlivé druhy zásob při vyskladnění oceňovat několika způsoby, které jsou vysvětleny níže. Podle vyhlášky ovšem musí být použit v rámci jednoho analytického účtu stejný způsob oceňování.

1.4.1 FIFO

Způsob, kdy se oceňují vyskladňované položky cenou, která byla dosažena při pořízení nejstarší položky skladované zásoby. Pro jednodušší pochopení se používá název „první do skladu, první ze skladu.“ Také proto název FIFO, neboť tento vychází z anglického překladu „first in, first out“. Jak uvádí Louša (2012, s. 18 – 19) tato metoda se používá, aby se rozvahové ocenění zásob maximálně přiblížilo k aktuálním cenám na trhu. Existuje také postup, který je opačný, s názvem „poslední do skladu, první ze skladu (LIFO), který se ovšem u nás nemůže používat. Tímto způsobem se docílí ocenění nákladů cenou, která se blíží k současné ceně na trhu. Čím déle se zásoby v podniku skladují, tím je pravděpodobnější, že rozvahové ocenění nebude reagovat na současné ceny na trhu.

1.4.2 Vážený průměr

Tuto metodu používá většina účetních jednotek. Při každém obstarávání jednotlivých složek zásob se vypočítá vážený průměr těch, které jsou již na skladě spolu s novým nárůstem těchto zásob. Při vyskladnění jsou pak zásoby oceňovány touto průměrnou cenou. Pokud je

některá položka zásob pořízena do skladu poprvé, tedy nikdy předtím nebyla naskladněna, pak se pro první ocenění aplikuje reálná pořizovací cena nákupu. Toto je vážený průměr proměnlivý. Vypočítá se dle vzorce:

$$PC = \frac{\text{hodnota materiálu na skladě celkem} + \text{poslední přírůstek v Kč}}{\text{množství materiálu na skladě celkem} + \text{poslední přírůstek v množství}} \quad (1.1)$$

Aby se tento postup pro účetní jednotky zjednodušil, počítá se průměr nejméně jednou za měsíc. Toto ocenění je nazváno jako vážený průměr periodický a vypočítá se podle vzorce:

$$PC = \frac{\text{hodnota mat. na skl. na počátku období} + \text{hodnota přírůstku za obd.}}{\text{množství mat. na skl. na počátku období} + \text{přírůstky v množství za obd.}} \quad (1.2)$$

Pokud dojde v podniku k příjmu a vyskladnění položky zásob v jeden den, pak by měli být dílčí úkony učiněny v tomtéž pořadí, ve kterém se uskutečnily v realitě. Nelze tedy dovolit, aby zásoba některé skladové položky byla v jakémkoliv okamžiku minusová. V podniku by mohlo nastat nepřesné ocenění okamžitého výdeje do spotřeby nebo ocenění zbylé zásoby. (Louša, 2012, s. 19)

Tabulka 1.3 Sledování zásob při váženém průměru (vlastní zpracování)

Datum	Příjem (ks)	Výdej (ks)	Cena za ks	Ocenění	Příjem/Výdej v Kč	Zůstatek ks
1.1			10	100	100	10
5.1		5	10	50	-50	5
6.1	10		13	130	130	15
8.1		5	12	60	-60	10

1.4.3 Pevná skladová cena

Není stanoveno jak se má tato cena určovat. Existují pouze obecná pravidla, dle kterých je zapotřebí postupovat, aby se co nejpřesněji zachycovala realita. Nejčastěji se určuje cena z pravděpodobných pořizovacích cen či cen, které jsou podniku známy v okamžiku, kdy určují cenu skladovou. Pro podnik je velmi vhodné, aby měl v nejlepším případě vnitřním předpisem stanovenou metodu úpravy výše pevné skladovací ceny v průběhu roku. Napří-

klad by mohl mít stanoveno, že nastane přeměna ceny vždy, v případě, že se získávané pořizovací ceny odkloní od napřed určených o více než několik procent. Pevná skladová cena je forma oceňování, ale užití individuálních určitých cen je jen uplatnění tohoto způsobu určitých cen, proto je možné ceny v průběhu roku pozměňovat, bez toho aby nastávalo porušení ustanovení Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. (Louša, 2012, s. 20)

Cenu, kterou podnik nově určí, použije pro nové, nakoupené zásoby, anebo učiní přecenění dosavadně naskladněné zásoby. Počet přeceňovaných zásob účetní jednotka zjišťuje na základě inventury. Pokud zjistí rozdíl, pak se tento zaúčtuje jako oceňovací odchylka. (Louša, 2012, s. 20)

1.5 Oceňovací odchylky

Oceňovací odchylka neboli odchylka od skutečné pořizovací ceny zásoby se většinou objevuje při ocenění pevnou skladovou cenou. V některých případech můžou vzniknout i u jiných způsobů oceňování, avšak s tím se účetní jednotky nesetkávají tak často. Dále můžou vznikat jako rozdíly ze zaokrouhlování, jako rozdíly mezi odhadovanými a skutečnými náklady souvisejícími s pořízením, při přecenění zásob atd. Tyto odchylky se rozpouštějí při vyskladnění, toto rozvržení by mělo být stanoveno vnitřním předpisem.

„Pořizovací cenu zásob lze rozdělit na cenu pořízení nebo na předem stanovenou cenu pořízení a odchylku od skutečné ceny pořízení a náklady s pořízením související. Při vyskladnění zásob se tyto náklady, popřípadě odchylky rozpouštějí způsobem závazně stanoveným účetní jednotkou.“ (ČUS 015)

1.5.1 Rozvrhování oceňovacích odchylek

Účetní jednotky ve většině případů používají jednu z níže uvedených a přibližných variant. Pracuje se s počátečním a konečným stavem zásob, přírůstkem a úbytkem zásob a dále se známými hodnotami odchylek jako počáteční stav a přírůstek, z čehož se počítá koeficient, který nám umožňuje vypočítat celkovou odchylku.

- **Varianta 1:**

$$\text{koeficient} = \frac{(\text{počáteční stav odchylek} + \text{přírůstek odchylek})}{(\text{počáteční stav zásob} + \text{přírůstek zásob})}$$

$$\text{odchylka} = \text{koeficient} * \text{úbytek zásob}$$

(1.3)

- **Varianta 2:**

$$koeficient = \frac{\text{úbytek zásob}}{(\text{konečný stav zásob} + \text{úbytek zásob})}$$

$$\text{odchylka} = \text{koeficient} * (\text{počáteční stav odchylek} + \text{přírůstek odchylek})$$

(1.4)

nebo

$$koeficient = \frac{\text{úbytek zásob}}{(\text{počáteční stav zásoby} + \text{přírůstek zásob})}$$

$$\text{odchylka} = \text{koeficient} * (\text{počáteční stav odchylek} + \text{přírůstek odchylek})$$

(1.5)

Účetní jednotka si vnitřním předpisem musí stanovit, na kolik desetinných míst bude počítat koeficient a také úbytek odchylek.

V mnoha případech nastává k omylům a to proto, že se jako základ pro propočet aplikují obraty analytických účtů zásob, které pokaždé neposkytují odpovídající materiály. Jako příklad si uvedeme vratky ze spotřeby, o kterých se obvykle účtuje jako o přírůstku zásob na straně MD a neúčtuje se o ní jako o zrušení snížení množství se znaménkem mínus na stranu účtu Dal. Dále jako slabinu můžu uvést, že zásoby, které jsou posílány zpět z důvodu reklamace a následující dobropisy od dodavatelů se účtují jako úbytek zásob a opačně vratky, které posílají odběratelé zpět s podobných podniků, se účtují jako nárůst. Pokud dojde k přeskladňování, co se týče prodejen, pro podnik je příhodné, aby každá z prodejen či skladů měla samostatný účet zboží, materiálu na skladě a také samostatný účet pro cenové odchylky. Tímto předejde deformaci obrátů na jednotlivých účtech a také předejde nesprávným kalkulacím snížení oceňovacích odchylek. Toto jsou nejčastější příčiny deformace dat o nárůstu a úbytku zásob, ovšem můžou nastat i jiné důvody. (Louša, 2012, s. 38)

1.6 Inventarizace zásob

V zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „ZÚ“) je stanoveno, že „Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví a zda nejsou dány důvody pro účtování o položkách podle § 25 odst. 3. Inventarizaci účetní jednotky provádějí k okamži-

ku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou (dále jen "periodická inventarizace"). V případech uvedených v odstavci 2 účetní jednotky mohou provádět inventarizaci i v průběhu účetního období (dále jen "průběžná inventarizace"). Ustanovení o provádění inventarizací podle zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena."

Pomocí inventury je zjišťován skutečný stav zásob a případné odlišnosti se stavem skladovým. Inventarizace je prováděna na základě příkazu vedoucích orgánů účetní jednotky. Takto by měly být stanoveny i základní pravidla provádění inventárních prací a měli by být stanoveny odpovědné osoby, které za jednotlivé dílčí části inventury odpovídají. Základní pravidla pro inventarizační práce jsou uvedeny v ZÚ.

Mezi tyto pravidla například patří: § 26 odst. 1 ZÚ, který stanoví, že „*pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snižená o náklady spojené s prodejem je nižší, než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou*“. Účetní jednotka povinně zjišťuje, zda účetní hodnota není nižší než potencionální prodejní cena, která je snižená o náklady spojené s jejich prodejem. Pokud by se tak stalo, účetní jednotka tuto hodnotu odhadne a vytvoří opravnou položku.

Dále § 30 odst. 4 ZÚ „*Při periodické inventarizaci mohou účetní jednotky při zjišťování skutečného stavu stanovit den, ke kterému skutečný stav zjišťují a který předchází rozvahovému dni (dále jen „rozhodný den“), a mohou dokončit zjišťování skutečného stavu podle účetních záznamů, které prokazují přírůstky a úbytky majetku a závazků, které nastaly mezi tímto dnem a rozvahovým dnem.*“.

V § 26 odst. 3 ZÚ je uvedeno, že „*Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu 5 let po jejím provedení.*“. Těmito a dalšími pravidly, které obsahuje ZÚ, se musí řídit každá účetní jednotka.

Pokud se zásoby vedou způsobem B, pak se při inventarizaci nakupovaných zásob, postupuje dle ustanovení Českého Účetního Standardu 15 Zásoby (dále „ČÚS 15“): „*při uzavírání účetních knih se počáteční stavy příslušných účtů účtových skupin 11 - Materiál a 13 - Zboží převedou na vrub příslušných účtů spotřeby materiálu a prodaného zboží účtové skupiny 50 - Spotřebované nákupy; stav zásob podle skladové evidence se zaúčtuje na vrub příslušného účtu určeného ke sledování materiálu na skladě účtové skupiny 11 - Materiál nebo na vrub příslušného účtu určeného ke sledování zboží na skladě a v prodejnách účtové skupiny 13 - Zboží souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 50 - Spotřebované*

nákupy. “. Před tímto se počáteční stavy v účetním období zaúčtují na vrub účtů 504 – Prodané zboží, nebo 501 – Spotřeba materiálu.

Zásoby vlastní výroby při vedení zásob způsobem B se řídí také dle ČÚS 15, který stanovuje, že *„při uzavírání účetních knih se počáteční stavy zásob zaúčtované na příslušných účtech účtové skupiny 12 - Zásoby vlastní výroby převedou na vrub příslušných účtů účtové skupiny 61 - Změny stavu zásob vlastní činnosti. Stav zásob podle inventarizace se zaúčtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 12 - Zásoby vlastní výroby souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 61 - Změny stavu zásob vlastní činnosti.“*

1.6.1 Inventarizační rozdíly

Rozdíly jsou výsledkem porovnání fyzického stavu zásob se stavem účetním. Tyto rozdíly musejí být zaúčtovány do účetního období, ve kterém je účetní jednotka zjistila.

1.6.2 Manko

Podnik dojde k manku u zásob, v případě že se jejich fyzický počet nerovná počtu v účetnictví, kdy je fyzický nižší. Toto není možné prokázat nějakým účetním dokladem či doložit další možností, například technologickou ztrátou. Manko se dle zodpovědnosti zaměstnanců a charakteru manka klasifikuje jako

- **Manko, které není zaviněné a to do výše normy přirozených úbytků:** V případě, když na zásoby mají vliv při jejich zacházení s nimi, či skladování různé přirozené vlivy, které nejdou ovlivnit. Například se jedná o uschnutí, rozptýlení, rozdrvení a tak dále. Každý podnik si určí pravidla přirozených úbytků u zásob vnitřní směrnici, kdy tato je platná po stanovené období. Tuto normu a jejich výši je povinen podnik odůvodnit a je nutné, aby byli totožné s faktickými okolnostmi, podmínkami. Takto rozpoznáný úbytek do normy účetní jednotka zaúčtuje do spotřeby materiálu, jakožto daňově uznatelného nákladu.
- **Ostatní manka**

Všechny ostatní úbytky zásob, které jsou nad stanovenou normu, představují dle Mrkosové (2014, str. 127) manka, které jsou nad limitem normy přirozených úbytků, ty která jsou někým zapříčiněná a to do výše norem přirozených úbytků a dále manka, kde se nestanovuje přirozený úbytek.

Všechny ostatní úbytky zásob nad stanovenou normu musí účetní jednotka projednat v inventarizační komisi, která stanoví míru zavinění a výši náhrady pro odpovědné osoby.

Co se týče účtování, pak ostatní manka se účtují na účet 549 – Manka a škody z provozní činnosti a spadá pod provozní náklad. Pokud účetní jednotka předepisuje manko k náhradě škody zaměstnanci, pak účtuje o výnosu na účet 648 – Ostatní provozní výnosy souvztažně zaúčtuje na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci. Pokud účetní jednotka vyžaduje náhradu od pojišťovny pak místo účtu 335 zaúčtuje na účet 378 – Jiné pohledávky. Pojišťovna nemusí účetní jednotce zaplatit náhradu škody do konce účetního období, kdy tuto částku přeúčtuje na vrub účtu 388 – Dohadné účty aktivní.

1.6.3 Přebytek

Přebytek vznikne, pokud je fyzický stav zásoby po inventuře vyšší než v účetnictví. Zjištěný přebytek se účtuje jako výnos na účet 648 – Ostatní provozní výnosy a přírůstkem aktiv na účtu 112, 123, 132.

1.6.4 Opravné položky

Opravné položky jsou u zásob velmi důležitým bodem. K opravným položkám uvádí Šteker a Otrusínová (2016, s. 87) následující: „*Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snížená o náklady spojené s prodejem je nižší než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví (např. pořizovací cena), zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce se vykážou touto nižší cenou. Tento postup je v souladu se zásadou opatrnosti, podle které majetek nesmí být nadhodnocován a jeho ocenění je tak upraveno prostřednictvím opravné položky. Opravné položky (§ 55 VyZÚ) se vytvářejí v případě, kdy snížení ocenění zásob není trvalého charakteru (např. z důvodu škody).*

Tvorba opravné položky se účtuje na vrub nákladů a zruší se nebo se sníží vyúčtováním ve prospěch nákladů, pokud inventarizace neprokáže opodstatněnost její výše (např. při změně výše reálné hodnoty, z důvodu prodeje). Opravnou položku se možné tvořit maximálně do výše hodnoty majetku, ke kterému je tvořena. Její rozpuštění (čerpání) je pak možné maximálně do výše, do které byla vytvořena. Z toho důvodu opravné položky nemohou mít aktivní zůstatek. Stejně tak se nesmí opravná položka tvořit na zvýšení hodnoty majetku (§ 55 VyZÚ). V případě vyšší hodnoty lze uvést v příloze účetní závěrky odpovídající komentář k ceně majetku.“ Blíže je ukázáno účtování opravné položky k zásobám v tabulce.

Tabulka 1.4 Účtování opravných položek (vlastní zpracování)

Účetní operace	MD	D
Tvorba opravné položky	559	19x
Snížení (rozpuštění) opravné položky	19x	559

Co se týče daňového pohledu, tak vytváření opravných položek k oběžnému majetku není znatelný náklad, jak je uvedeno v § 25 odst. 1 písm. v) zákoně o daních z příjmů, až na výjimku, která je v § 24 téhož zákona. (Blechová a Janoušková, 2010, str. 67)

1.7 Způsoby účtování zásob

Pro účetní jednotky existují dva způsoby účtování zásob (způsob A a B). V rámci jednoho syntetického účtu se způsoby mohou kombinovat, avšak v rámci analytických účtů může být použit jen jeden ze způsobů. Při obou způsobech účtování musí být vedena skladová evidence, a to v průběhu celého účetního období. Níže si představíme oba způsoby podrobněji, kdy hlavní rozdíl je v zaúčtování pořizovacích cen, které se účtují buď průběžně na majetkové účty, nebo přímo do nákladů. Proto se způsoby liší i operacemi na začátku a konci účetního období. Hlavním rozdílem je průběh rozpouštění zásob do nákladů.

1.7.1 Způsob A

Podstatné u tohoto způsobu účtování je, že se výdaje na pořízení zásob ať už nákupem nebo vlastní výrobou evidují na příslušných majetkových účtech zásob, což je účtová skupina 11, 12 a 13 a to oceněním, které odpovídá zákonu o účetnictví. Zásoby se vyúčtují do nákladů, či výnosů až v době jejich skutečné spotřeby. Kalkulační účty jako pořízení materiálu, zboží atd. mají při uzavírání účetních knih nulový zůstatek. Účetní jednotka většinou tento způsob využívá ve spojení s průběžnou inventarizací zásob. Níže je uvedeno účtování materiálu a zásob způsobem A i s bližším popisem.

Tabulka 1.5 Účtování zásob – způsob A (vlastní zpracování)

Účetní operace - způsob A	MD	D
Faktura za materiál	111	321
sazba DPH	343	321
faktura za vedlejší náklady pořízení	111	321
DPH	343	321
Náklady na dopravu vlastními prostředky	5xx	2xx, 3xx
Převodka za dopravné materiálu	111	568
Příjemka materiálu na sklad	112	111
Náklady na vlastní výrobu	5xx	2xx, 3xx, 112
Převodka na vyrobený materiál	112	621
Výdejka materiálu ze skladu	501	112
Vyskladnění nadbytečného materiálu	542	112
Tržby z prodeje nadbytečného materiálu	311	642

Nakoupené zásoby tedy nejdříve účetní jednotka zaúčtuje na pořizovací účet - 111 proti dodavatelům – 321. Pokud účetní jednotka zařizuje přepravu materiálu vlastními prostředky, náklady na tuto dopravu zvyšují pořizovací cenu materiálu. V podniku dochází k aktivaci vnitropodnikových služeb, které se projeví na nákladovém účtu 568 – aktivace vnitropodnikových služeb, avšak na straně dal, kdy na straně má dáti, jak již bylo zmíněno, se navýší pořizovací cena materiálu.

Poté co účetní jednotka obdrží materiál fyzicky, zaúčtuje jeho převzetí na sklad. Pokud by se stalo, že od dodavatele podnik nejdříve obdrží materiál či zboží a následně dojde k vystavení faktury, pak účetní jednotka prvně zaúčtuje převzetí zásob na sklad – 112/111 podle dodacího listu a až obdrží fakturu, pak zaúčtuje o pořízení zásob – 111/321.

Účetní jednotka si také může některý materiál vyrábět sama, kdy hodnotu vynaložených nákladů převede na účet 112 pomocí účtu aktivace materiálu a zboží – 585. Opět na straně Dal. Tímto se vyruší náklady spotřebované na výrobu materiálu, které se zaúčtují na účet 112 – materiál na skladě. Ve výsledku hospodaření se tedy náklady promítnou při spotřebě materiálu.

Nadbytečný materiál, který účetní jednotka již nevyužije, může prodat, kdy tento prodej zaúčtuje nejdříve jako vyskladnění přes účet 542 – prodaný materiál a dále si zaúčtuje tržby z prodeje materiálu, a to na účet 642.

Při účtování zboží, se u účetní jednotky tyto zásoby koupí od dodavatele, což se zaúčtuje na účty - 131/321, DPH – 343/321, dále se zboží převezme na sklad, kdy se odúčtují z účtu pořízení zboží na zboží na skladě – 132/131. Dále účetní jednotka tyto zásoby v nezměněném stavu opět prodává dál za dražší cenu, aby dosahovala zisku. Podnik tedy vystaví fakturu za zboží, která se projeví na účtech odběratelů na straně Má Dáti a tržeb za zboží na straně Dal a dále zboží vyskladní a to přes nákladový účet 504 – prodané zboží na straně Má Dáti a účtu 132 – zboží na skladě a v prodejnách.

1.7.2 Způsob B

Pokud se podíváme na účtování druhým způsobem, tedy způsobem B, pak u tohoto typu se nesetkáme s účty pořízení a s účty zásoby na skladě, takovou formou jako u postupu A. Zde se použijí majetkové účty u prvního dne účetního období, a to u zaúčtování počátečního stavu a následně u posledního dne účetního období a to u zaúčtování konečného zůstatku zásob. Základem tohoto postupu účtování je, že nakoupené zásoby se v momentě pořízení, nákupu zaúčtují ihned do nákladů. Tento postup účtování používají účetní jednotky, pokud mají zajištěnou prokazatelnou skladovou evidenci a to v takové míře, že mohou určit a prokázat stav zásob během účetního období a dále prokazatelně mohou určit současnosti pořizovací ceny u zásob. Kdyby neměli, výše uvedené, účetní jednotky zajištěno pak by nebyli schopni stanovit přebytek či manko.

K účtování na konci roku uvádí Šteker a Otrusínová (2016, s. 84) následující. Když účetní jednotka následně uzavírá účetní knihy, jako první přeúčtuje počáteční stavy zásob do nákladů. Tedy množství zásob, které je na skladě, dle skladových karet zaúčtují na účty zásob, jako konečný zůstatek a korelativně zaúčtuje stejné množství zásob ve prospěch nákladového účtu. Takto se zajistí účtování jen reálné spotřeby zásob, která se shoduje s účetními doklady, které jsou k dispozici v záznamech skladů (evidenci). Pokud se fyzickou inventurou zjistí rozpory, pak se tyto zaúčtují na účty zásob a pokud se zjistí manko pak na nákladový účet nebo pokud se zjistí přebytek pak na výnosový účet.

Tabulka 1.6 Účtování zásob – způsob B (vlastní zpracování)

Účetní operace - způsob B	MD	D
Faktura přijatá za materiál	501	321
sazba DPH	343	321
Faktura za zboží	504	321
DPH	343	321
Vedlejší pořizovací náklady	neúčtuje se	
Materiál	501	321
Zboží	504	321
Aktivace vnitropodnikových služeb	neúčtuje se	
Náklady na vlastní dopravu, výrobu	5xx	2xx, 3xx
Aktivace služeb (vlastní doprava)	501, 504	586
Aktivace materiálu (vlastní výroba)	501	585
Přeúčtování PS zásob do spotřeby		
Materiál	501	112
Zboží	504	132
Přeúčtování KS zásob na rozvahový účet		
Materiál	112	501
Zboží	132	504

Důležité u tohoto způsobu je vedení skladové evidence pro průkaznost stavu zásob. V průběhu roku účtuje účetní jednotka pořizovací cenu nakupovaných zásob přímo do nákladu, nepoužívá účtování příjemek a výdejek. Aktivace vnitropodnikových služeb nebo materiálu účetní jednotka zaúčtuje přímo na příslušný nákladový účet na stranu Má Dáti, stejně tak na nákladový účet zaúčtuje na stranu Dal aktivaci. Při účetní závěrce účetní jednotka musí nejdříve převést počáteční stav zásob do spotřeby (501/122) a dále pak konečný stav zásob dle skladové evidence převede na vrub příslušného rozvahového účtu zásob (materiál, zboží) a na stranu Dal nákladového účtu spotřeby.

Co se týče doporučení, kdy by měli účetní jednotky účtovat způsobem B pak Louša (2012, s. 14) je toho názoru, že by měli účtovat způsobem B ty účetní jednotky, které mají položku náklady na spotřebu velmi malé až zanedbatelné. Toto konstatování pak má také Šteker a Otrusinová (2016, s. 83), kteří by tento způsob účtování účetní jednotce poradili pouze v případě, že tato může zabezpečit reálnou a faktickou skladovou evidenci a je u těchto zásob reálné stanovení či dokázání i během účetního období množství zásob na skladě.

1.8 Vyskladnění zásob

K vyskladnění zboží může účetní jednotka dospět například vyskladněním do spotřeby buď prodejem, nebo k výrobě jiné konečné spotřebě, darováním, vkladem, přeskladněním, vyřazením v důsledku reklamace, zničením, ztrátou, nepotřebností či poškozením a také přeskladněním. Níže rozvedu podle mě nejdůležitější důvody vyskladnění zásob.

1.8.1 Darování zásob

Pokud lze, anebo je nutné ať už poskytnutý či přijatý dar zařadit do základu daně z příjmů, pak není předmětem daně darovací. Mimo to, ovšem příjemce daru musí zaplatit darovací daň stejně tak jako poskytovatel daru musí zaplatit darovací daň, pokud poskytuje dar do ciziny, nebo vystupuje jako ručitel daru. Pokud platí daň ručitel, pak mu vzhledem k příjemci daru vznikne pohledávka. Co se týče ceny zásob, které jsou darovány, pak § 25 odst. 1 písm. s) zákona o daních z příjmů nedovoluje do ceny zařadit daň darovací. (Louša, 2012, s. 72)

Pokud účetní jednotka daruje zásoby pak o daru účtuje na straně účtu Má Dáti na účet 543 – Dary, na stranu Dal pak účet 1xx – Zásoby na skladě. Obdarovaný si hodnotu daru zaúčtuje na účty 1xx na stranu Má Dáti a na účet 413 – Ostatní kapitálové fondy na stranu Dal. Ohledně darovací daně při darování v tuzemsku darující účtuje ve prospěch účtu 378 – Jiné pohledávky a na pasivní účet 345 – Ostatní daně a poplatky. Obdarovaný darovací daň zaúčtuje ve prospěch účtu 538 – Ostatní daně a poplatky (daňově uznatelný náklad) a na účet 345 – Ostatní daně a poplatky.

1.8.2 Prodej zásob

V účetních jednotkách velice často dochází k tomu, že má na skladě nepotřebný materiál, může se tak stát z důvodu sezóny, přechodu na jiný výrobní proces a z dalších důvodů. Prodej zboží je u většiny obchodních podniků hlavní činností, díky které dosahují požadovaného zisku.

U některých případů je možné, že účetní jednotka zásoby, například materiál prodá z důvodů, že je blíže nespecifikovaný materiál nepotřebný. Pak účetní jednotka nesmí zaúčtovat vyskladnění do spotřeby, ale zaúčtuje na účet nákladový, daňový 542 – Prodaný materiál. Následné výnosy z obchodu zaúčtuje na účet výnosový také daňový, účet 642 – Tržby z prodeje materiálu. Účetní jednotka pak z rozdílu těchto účtů zjistí, zda prodej ne-

potřebného materiálu přinesl zisk nebo ztrátu, neboli zda a kolik za tento obchod vydělala. (ÚČTOVÁNÍ.net, ©2010-2018)

1.8.3 Přeskladnění

Bližší popisí přeskladnění mezi sklady i když účetní jednotka může také přeskladnit výrobky do vlastní prodejny, kdy k tomuto dochází přes účty Aktivace a Změny stavu.

Louša (2012, s. 81) k problematice přeskladnění u zásob konstatuje, že může nastat situace, kdy hodnoty, či ocenění stejných skladovaných položek se v rozdílných skladech odlišují. Většinou se tato situace objevuje, pokud se skladové položky oceňují v průměrných cenách. Tuto situaci musí účetní jednotka při přeskladnění řešit, neboť hodnota položek na skladě nesmí být v účetnictví pozměňovány. U ocenění váženým průměrem, pak při příjmech přeskladnění budou položky oceněny jako běžný přírůstek a bude tedy propočten běžným způsobem.

1.8.4 Škody na zásobách

Ke škodám u zásob může dojít například fyzickým znehodnocením, kdy se účtuje na účet 549 – Manka a škody. Škoda zaviněná cizí osobou se zaúčtuje také na účet 549 – Manka a škody. V případě živelné pohromy, u které škoda může, ale nemusí být zcela nebo zčásti hrazena pojišťovnou je náklad účtován na účet 582 – Škody a při splnění podmínek stanovených zákonem o daních z příjmů je daňově uznatelná. Dále může škoda vzniknout nepozorností odpovědných pracovníků a následně jim být předepsána k úhradě.

Na účet 549 – Manka a škody se zaúčtují takové škody, které vznikly při provozu, při manipulaci se zásobami. Jestliže dojde k takovéto škodě díky zavinění osoby, kterou můžeme identifikovat (zaměstnanec) a tato škoda již nelze napravit, pak se předepíše k náhradě této osobě ve prospěch účtu 648 – Ostatní provozní výnosy. Dle § 10 odst. 8 se pohledávka za škodu zaúčtuje na účet jiná pohledávka.

V ČÚS 017 což je standard pro zúčtovací vztahy, je také stanoveno, že pohledávky za osobami, kteří zavinili škodu, zaúčtujeme na účet č. 378 – Jiné pohledávky.

Velmi důležité pro účetní jednotku je, aby věděla do jakého období má náhradu škody předepsat. Zde musí dbát na to, aby byla daná pohledávka předepsána a zúčtována v období, kdy škoda na zásobě vznikla. Účetní jednotka také dbá na ustanovení § 25 odst. 1 písm. n) zákona o daních z příjmů. To samé platí také pro škody, které nám hradí pojišťovna. Pokud nastane situace, že v okamžiku uzavření účetních knih účetní jednotka nezná částku, kterou

jim pojišťovna uhradí, pak musí výnosy zaúčtovat jako dohadnou položku. (Louša, 2012, str. 83)

1.9 Operace na konci roku

Na konci roku při uzavírání účetních knih může účetní jednotka přijít na to, že jí chybí jeden ze dvou důležitých dokladů ohledně zásob, může jít o fakturu či jiný daňový doklad a dále příjmu.

V případě, že účetní jednotka ke konci roku obdrží fakturu za dodávku zásob, avšak samotnou dodávku zásob nikoliv, pak účtuje na pomocný účet 119 – Materiál na cestě, pokud jde o dodávku materiálu či účet 139 – Zboží na cestě, pokud jde o zboží.

Tabulka 1.7 Operace na konci roku – způsob A (vlastní zpracování)

Rok	Účetní operace - způsob A	MD	D
20x1	Faktura od dodavatele za materiál	111	321
20x1	Materiál na cestě	119	111
20x2	Dodávka materiálu	112	119

V případě, že účetní jednotka ke konci roku obdrží dodávku se zásobami, avšak neobdrží fakturu za tuto dodávku, pak zaúčtuje pomocí účtu 389 – Dohadnou položku pasivní a to podle smlouvy, či odhadem.

Tabulka 1.8 Operace na konci roku – způsob A (vlastní zpracování)

Rok	Účetní operace - způsob A	MD	D
20x1	Příjem materiálu na sklad	112	111
20x1	Odhad na fakturu od dodavatele	111	389
20x2	Faktura od dodavatele	389	321
	DPH	343	321

2 ŘÍZENÍ ZÁSOB

Pro podnik je velmi důležité efektivně řídit zásoby. Hlavním cílem u výrobních podniků je mít stálý dostatek zásob, potřebný pro nepřetržitý provoz, avšak není efektivní mít zbytečný nadbytek zásob, neboť váží kapitál a vzniká zde možnost znehodnocení nadbytku. Proto podniky musejí mít znalosti v řízení a vědět jaké je potřebné optimální množství zásob.

Cílem činnosti řízení zásob je zachovávat složky zásob na výši, kterou účetní jednotka potřebuje, aby vyrovnala množstevní a časovou diferenci v časovém intervalu od dodavatelské výroby a odběratelské spotřeby.

Samotný proces řízení zásob se rozděluje na strategické a operativní řízení. Úkolem strategického řízení je určení objemu finančních zdrojů, které je podnik schopen vložit do financování zásob a to z dlouhodobého hlediska. Operativní řízení zásob se pak týká pořizování, výše a udržování konkrétních zásob na skladě či v prodejnách pro vnitropodnikové potřeby a s ohledem na náklady.

Mezi činnostmi, které spadají pod řízení zásob, patří evidence zásob, která sleduje pohyb zásob v podniku, dále analýza, která slouží k hodnocení zásob, jejich změnám, celkově sleduje i co ovlivňuje pohyby zásob. Další činností je kontrola zásob, kdy se zjišťuje, zda je celkové řízení v pořádku i v souladu se stanovenými pravidly a také úroveň řízení zásob. Vlastní regulací se zásoby plynule sledují a hodnotí v užším pojetí. Dále se budu zabývat základním členěním zásob potřebné pro řízení z důvodu důležitosti pro podnik.

2.1 Základní členění zásob z pohledu řízení zásob

Obratová neboli běžná zásoba je taková výše zásob materiálu či zboží, které zajistí množství potřebných zásob ke spotřebě v průběhu dodávkového cyklu. Dodávkový cyklus představuje časový interval od jedné ke druhé následující dodávky zásob od dodavatele. Při tomto procesu účetní jednotka ví, že spotřeba zásob se odehrává naprosto souvisle, nebo (a to častěji) v menších dávkách, kdežto dodávky zásob se realizují pravidelně, opakovaně ve větších dávkách. Během dodávkového cyklu se obratová neboli běžná zásoba mění od maximálního množství, což je ihned po nové dodávce, po minimální množství, kdy se očekává další dodávka.

Pojistná zásoba se účetní jednotce hodí, pokud nastanou nečekané výchyly dodávek, či pokud má nečekanou vyšší spotřebu zásob.

Technologická zásoba: zásoba, kterou účetní jednotka nemůže využít na okamžitou spotřebu, protože se s ní uvnitř podniku dějí další technologické postupy, například zrání atd.

Okamžitá zásoba: zásoba, která je v určitý okamžik fyzicky na skladě. Účetní jednotka tuto zásobu může dále upravovat na zásoby bilanční a dispoziční. Co se týče **bilanční zásoby** tak tato je ve výši dispoziční zásobě a dále je navýšená o doposud nedodané, ale potvrzené dodávky, tedy zásoby na cestě. Co se týče **dispoziční zásoby**, tak tato je ve výši skutečné fyzické zásoby, avšak redukováno o vyhotovené výdejky, tedy dodací listy. (PORTAL.pohoda, © 2012-2018)

2.2 Proces řízení zásob

Podnik v prvním kroku odhadne kompletní spotřebu jednotlivých druhů zásob za určitý časový interval. Při tomto vychází z plánů prodeje, objednávek, spotřeby minulých období.

Podniky zjišťují hodnoty od předpokládaného prodeje k předpokládané spotřebě normami spotřeby surovin, neboli materiálů na jednotlivé typy výrobků, zboží. Celkovou potřebu dodávek pak účetní jednotka získá základní bilanční rovnicí zásob, která určuje pravidlo, že potřebné zdroje by se měly rovnat skutečným potřebám. Rovnice tedy vypadá následovně:

$$\begin{aligned} & \text{zásoby na počátku období} + \text{celková výše dodávky za období} \\ & = \text{spotřeba zásob za období} + \text{zásoby na konci období} \end{aligned} \tag{2.1}$$

Optimální velikost dodávky pro podnik, je v takové výši, kdy za stanovené situace spotřeby jsou celkové vynaložené náklady, které jsou spojeny se zásobami minimální. Náklady, které jsou spojeny se zásobami, se dělí následovně:

- Náklady, které zajistí jednu dodávku: Tyto představují vlastně náklady fixní, tyto náklady nejsou ovlivněny velikostí dodávky, jsou tedy na každou dodávku ve stejné výši. Pokud je dodávka vyšší a vyšší, pak se tyto náklady na jednotku dodávky snižují. Jsou to náklady, které souvisejí s nachystáním dodávky, přejímkou, kontrolou, komunikací, fakturací atd..
- Náklady, které slouží ke skladování a uchovávání zásob: Náklady, které jsou ovlivněny velikostí dodávky. Mezi tyto náklady lze zahrnout například náklady na udržování skladů, do čehož spadají odpisy, energie, osobní náklady, náklady na techniku atd..

Pro výpočet optimální dodávky účetní jednotka používá Harrisův-Wilsonův vzorec, který vypadá:

$$\sqrt[2]{\frac{(2 * \text{celková roční dodávka v naturáliích} * \text{náklady na jednu dodávku v Kč})}{\text{roční náklady na skladování jedné naturální jednotky zásob v Kč}}} \quad (2.2)$$

Tímto vzorcem dosáhneme optimální dodávky v naturálních jednotkách, kdy je celkový součet nákladů potřebných na jednu dodávku a dále nákladů na uchovávání a skladování jednotlivých zásob na minimální hranici.

Účetní jednotka by si dále měla stanovit objednávkový bod, který představuje hranici, kdy při jejím dosažení podnik docílí potřeby zajištění další objednávky na doplnění zásob.

Nyní představím dvě nejpoužívanější metody řízení zásob, které se v českých podnicích využívají. Metoda ABC, která se využívá většinou v obchodním procesu a dále metodu Just-in-time, která se používá hlavně u výrobního procesu.

2.2.1 Metoda ABC

Tato metoda se používá u podniků, které využívají při své činnosti více typů zásob. Například má složky zásob, které nakupuje pravidelně v pravidelném množství, ale také zásoby, které nakupuje a spotřebovává jen občas a v menším množství.

Podnik při využívání této metody rozděluje zásoby do tří skupin, kdy každá je pro podnik jinak důležitá a každé skupině je podnikem přikládán jiný způsob řízení. Metoda ABC při rozdělování zásob pracuje s Paretovým pravidlem.

Skupina A: Tato skupina obsahuje zásoby, které mají 60 – 80 % podílu na celkové spotřebě. Řadí sem hlavní suroviny a materiál. Účetní jednotka ve vysoké míře zaměřuje svou pozornost na tuto skupinu. Snaží se přijít na optimální dodávky a dodávkové cykly, také sledují fyzický stav zásob a účetní stav zásob a jejich pohyby. Podniky počítají plánové veličiny, normu zásoby. Tuto skupinu zásob mají stále pod dohledem a snaží se jej udržovat v optimální výši.

Skupina B: Tato skupina zásob se již na spotřebě příliš nepodílí, cca 15 – 25 %. Tvoří ji například pomocné látky. Sleduje se méně, podnik udržuje vyšší množství zásob, kdy se řídí hlavně informacemi přímo ze skladu.

Skupina C: Mají velmi nízký podíl na celkové spotřebě, cca 10 %. Zásoby v této skupině představují zbylé položky zásob, které mají vysoký počet druhů. Účetní jednotka tyto zásoby nakupuje, pokud je zrovna v danou chvíli potřebuje. Jedná se o kancelářské potřeby atd..

2.2.2 Metoda Just-in-time

Tato metoda se také používá v podnicích, které mají více druhů zásob. Zde je nejdůležitějším cílem zásobování s minimálním nebo žádným skladováním. Účetní jednotka objednává zásoby v malém množství, v krátkých časových intervalech, ale v co nejpozdějším momentě, kdy poté tyto podniky mají na skladě pouze minimální pojistnou zásobu. Ve skladě se pak zásoby nacházejí jen krátkou dobu, třeba i jen několik hodin.

Metoda JIT je pro podniky velmi náročná a to z pohledu organizace. Hlavní problém by mohl nastat zejména u dodavatelů, pokud by s nimi měl podnik špatnou komunikaci, neboť při zpoždění dodávky by mohlo v podniku dojít k zastavení výroby a vysokým ztrátám.

Na druhou stranu se správným řízením touto metodou může v podniku velmi zlepšit stav obrátek zásob, zvýší se produktivita a sníží se potřeba prostorů pro výrobní procesy, velmi se zkrátí doba běhu materiálu v podniku a celková zásoba se výrazně sníží.

3 SLEDOVÁNÍ ZÁSOb, ANALÝZA

Jak již bylo výše uvedeno pro společnost je velice důležité sledování zásob a jejich řízení, aby efektivně využívali zásob, neměli velký nadbytek zásob, čímž by drželi finanční prostředky, které by místo nákupu zásob mohli investovat do něčeho užitečnějšího, či naopak aby neměli minimum zásob, které by ohrozilo výrobní chod. Je také důležité, o jaký druh podniku se jedná, výrobní podnik by měl mít vyšší množství zásob v celkovém oběžném majetku, oproti podniku poskytujícímu služby, či obchodnímu podniku. Níže je rozebráno to nejdůležitější z analýzy, co se týče zásob, tedy horizontální a vertikální analýza a dále obrat a rychlost obratu zásob.

3.1 Horizontální a vertikální analýza zásob

Tato analýza je jeden s ukazatelů finanční analýzy, jedná se o tzv. absolutní ukazatele. Tyto ukazatele se používají pro vývojové trendy, kdy se srovnává vývoj v čase, což je horizontální analýza a následně se provede procentuální rozbor položek výkazů, což je vertikální analýzou.

- Horizontální analýza: vychází z porovnání přeměn jednotlivých položek obsažených ve výkazech a to z pohledu časové posloupnosti. Při horizontální analýze se počítá absolutní hodnota změn a následně procentuální znázornění vůči výchozímu roku.
- Vertikální analýza neboli rozbor procentuální: u této analýzy se položky výkazů jednotlivě procentním podílem vyjadřují k jednotlivé základně. Tato základna je v hodnotě 100%. Většinou např. u rozvahy je základnou hodnota celkových aktiv či pasiv a u výkazů zisků a ztrát je pak základnou zvolena hodnota celkových nákladů či výnosů. (Knápková, Pavelková, Remeš, Šteker, 2017, str. 71)

3.2 Sledování aktivity zásob

Ve společnosti je velmi důležité sledování zásob. K tomuto účelu je potřeba, aby si společnost vypočítala obrat zásob a dobu obratu zásob. Obrat zásob velmi blízko souvisí s likviditou, a to likviditou běžnou, kdy vysoký počet obrátů zásob nám podporuje víru v ní. Vyšší hodnota obrátek svědčí o pozitivním trendu neboť zásoby na skladě se tím pádem deformují v tržby rychleji a společnost je neskladuje dlouhou dobu. Doba obratu je taky pro podnik důležitá vychází z obratu zásob. Čím vyšší počet obrátek zásob společnost

vytvoří, tím nižší je pak doba obratu zásob. Z pohledu času by se ve společnosti pro efektivní řízení měla snižovat.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (3.1)$$

- Výsledek vyznačuje, kolikrát se zásoby na skladě deformují na tržby.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365 \quad (3.2)$$

- Konečný výsledek je ve dnech a vyznačuje, jak dlouho trvá deformace zásob na skladě na peněžní hodnotu a následně zpět na zásoby na skladě.

4 ČESKÁ ÚČETNÍ LEGISLATIVA A IFRS

V této kapitole se budu zabývat českou účetní legislativou a následně vykazováním zásob v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví IFRS.

4.1 Česká účetní legislativa

V předchozích kapitolách jsem rozebrala nejdůležitější činnosti se zásobami. Tyto činnosti se řídí dle určitého zákona, vyhlášky a českými účetními standardy. Co se týče právní úpravy zásob v České Republice, pak bych uvedla zejména tyto předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde nalezneme obecnou úpravu zásob, postup při inventarizaci, postupy oceňování zásob.
- Vyhlášku č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví, kde v § 9 najdeme vymezení zásob, v § 49 pak náklady, které souvisejí s pořízením zásob, také položky rozvahy a jejich uspořádání a směrnou účetní osnovu.
- České účetní standardy pro podnikatele
  - ČÚS č. 015 Zásoby, který upravuje postup účtování činností se zásobami
  - ČÚS č. 005 Opravné položky, který upravuje tvorbu opravných položek
  - ČÚS č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob, který se zabývá postupem účtování rozdílů při inventarizaci
- Směrná účtová osnova určená pro podnikatele, kdy zásoby se nacházejí v účtové třídě 1 (Zásoby)

4.2 Zásoby podle IFRS

Zásobami se přímo zabývá účetní standard IAS 2, který přesně vymezuje postup při určování nákladů, dále charakterizuje nákladové vzorce, které využívá účetní jednotka při vykladňování zásob. Dále se také zabývá snižování hodnoty u zásob. (Strouhal, 2010, str. 237)

Dle IAS 2 jsou zásoby vymezeny jako aktiva:

- *„Držená za účelem prodeje v běžném podnikání*
- *Ve výrobním procesu, určená k prodeji, nebo*
- *Ve formě materiálu nebo obdobných dodávek, které se spotřebují ve výrobním procesu nebo při poskytování služeb.“ (IFRS, 2005, str. 662)*

Co se týká oceňování zásob při jejich pořízení, tak IAS 2 stanovuje náklady ve třech skupinách. Pokud účetní jednotka nakupuje zásoby, jedná se o náklady na nákup. U vlastní výroby se pak jedná o náklady na přeměnu. A ve třetí skupině se nacházejí náklady, které účetní jednotka vynaloží na uchování zásob v konečném stavu.

Mezi náklady na nákup zařazuje pořizovací cenu, clo a jiné daně, náklady na dopravu, manipulaci a ostatní náklady, které lze přímo přiřadit k pořízení zásob. (IFRS, 2005, str. 662)

Náklady na přeměnu znamenají vlastní náklady, které účetní jednotka vynaloží na přeměnu zásob na vlastní výrobky. Jsou to přímé náklady na jednotku a výrobní režie. Výrobní režie se dělí na fixní a variabilní část. Fixní se nemění v souvislosti s objemem. Jsou to odpisy, správa, mzdové náklady. Variabilní se pak v souvislosti s objemem mění, kdy se zvyšují při růstu objemu. Spadá sem nepřímý materiál, nepřímé mzdy.

Ostatní náklady jsou náklady na uvedení zásob do přítomného stavu. Do nákladů se nezahrnuje nadměrný odpad, náklady na skladování (to neplatí při vlastní výrobě), správní režie a náklady související s prodejem

Vedlejší produkty účetní jednotka může ocenit dvěma způsoby. Buď čistou realizovatelnou hodnotou nebo metodou rozčítací.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PŘEDSTAVENÍ CIE METAL CZ, S.R.O.

Tato kapitola obsahuje představení společnosti CIE METAL CZ, s.r.o., popis organizační struktury společnosti, dále vývoj, také tedy historii podniku. Závěr této praktické části je věnován sledování řízení zásob ve společnosti a také způsoby účtování, kterým se firma řídí, jejich porovnání a doporučení.

5.1 Předmět podnikání a představení

Podnik je pod vlastnictvím Španělské firmy, která je jediným společníkem a to CIE BERRIZ, S.L., kdy tato firma je zapsaná ve Španělském království. Předmětem podnikání je kovoobráběčství, zámečnictví, kovářství a výroba plastových výrobků. Podnik se hlavně specializuje na výrobu součástek pro automobilový průmysl. Od 29. ledna 2007 je firma certifikována dle normy ISO TS 16949: 2002.

Obrázek 5.1 Společnost CIE METAL CZ, s.r.o. (www.cieautomotive.com)

NÁZEV:	CIE METAL CZ, s.r.o.
IČO:	268 71 009
Z. KAPITÁL:	470,8 miliónů Kč
ADRESA:	Hranická č.p.328, 757 01 Valašské Meziříčí
PRÁVNÍ FORMA:	Společnost s ručeným omezením
DATUM ZALOŽENÍ:	23. září 2005
STATUTÁRNÍ ORGÁN:	5. členů (jednatelů)

Obrázek 5.2 Logo podniku CIE METAL CZ, s.r.o. (www.pragalouny.cz)

Tato společnost je člen korporace CIE Automotive. Společnost CIE AUTOMOTIVE, S.A. je holdingová společnost, která je jediným společníkem čtyř společností s.r.o. a to CIE BERRIZ, S.L., Autokomp Ingeniera, S.A.U., Advanced Comfort System Ibérica, S.L.U., Advanced Comfort Systém France, S.A.S. a majoritním společníkem ve firmě Global Dominion Access, S.A.. Tyto společnosti jsou dále vlastníky jiných společností a patří tedy do koncernu CIE Automotive. Mezi místa, kde mají umístěny závody patří Španělsko, Česká republika, Portugalsko, Belgie, Mexiko, Čína, Německo, USA atd..

Činností korporace je především zpracování kovů lisem, tažením a ohýbáním, lití kovů, kování a strojní zpracování výkovky, zpracování plastických hmot.

5.2 Vize a hodnoty společnosti

Vizi celého koncernu CIE Automotive je dosáhnout v automobilovém průmyslu postavení vedoucího světového dodavatele komponentů, sestav a komplexních služeb.

Společnost dosahuje udržitelný ziskový růst, tím že zákazníci uspokojují s komplexními, inovativními a konkurenceschopnými řešeními. Společnost se snaží o neustálé zlepšování procesů a jejich efektivní řízení, neustálým zlepšováním procesů a jejich efektivním řízením, péčí o životní prostředí.

Společnost má určitou strategii managementu, kterou tvoří tři pilíře: spokojenost zákazníků, odpovědnost zaměstnanců a ziskovost. Na tuto strategii navazuje strategie podnikání, kterou má společnost založenou na trvalém růstu ve spojení se zákazníky, postavení koncernu jako preferovaného TIER2 dodavatele v automobilovém průmyslu, integrované řešení.

Obrázek 5.3 Závody korporace CIE Automotive ve světě (Výroční zpráva CIE METAL CZ, s.r.o.)

Mezi nejvýznamnější zákazníky společnosti patří General Motors, Nexteer Poland, TRW Poland, PSA, Renault, Anvis a další. Nejvyšší podíl na tržbách dle výroční zprávy roku 2016, která je v práci vložena jako příloha č. 1 představuje zákazník General Motors, jehož podíl v roce 2016 velmi stoupl, oproti tomu sice s vysokým podílem, ale stále s klesajícím intervalem představuje zákazník Nexteer Poland.

Podnik využívá výrobní technologie, jako jsou kataforetické lakování, což je plně automatický ponorný lakovací proces, který pracuje na principu pohybu nabitých částic barvy v elektrickém poli směrem k pólu s opačným znaménkem. Dále využívá lisování a nýtování, čímž vyrábí precizní lisované díly technologií tváření plechů a to za studena v postupových tvářecích a stříhacích nebo hlubokotažných nástrojích. Společnost také svařuje, kdy jsou odborníci na svařování železných komponentů. Disponují například technologiemi jako MIG/MAG (robotizované svařování), laserové a odporové svařování.

5.3 Podíl zásob v rozvaze společnosti

Co se týče zásob ve společnosti, pak tyto představují v celkových oběžných aktivech zhruba 21% v roce 2016, kdy v roce 2015 byl tento podíl cca o 5% nižší. Důvodem mohlo být nižší množství zakázek, či řízení skladů s vyšší rezervou. Avšak z celkového pohledu se jedná o podnik, který příliš nezásobuje sklady na dlouhou dobu a pracuje s malou zásobou. Nejvyšší podíl zásob představuje materiál, avšak je téměř v poměru s výrobky a zbožím. Zboží tvoří jen malou část z celkových zásob, stejně tak i nedokončená výroba a polotovary, což svědčí o tom, že podnik vyrábí efektivně a neskladňuje nedokončené výrobky, kdy je rychle přeměňuje výrobní činností na výrobky. (Příloha 1)

5.4 Evidence zásob

Společnost vede účetnictví podle české legislativy a také IFRS (Mezinárodní standardy účetního výkaznictví). Vede jej podle pokynů od korporace. Vedení podle pokynů je níže rozebráno v podkapitole.

Ve společnosti se zásoby oceňují pořizovací cenou, která je snižena o opravnou položku. Tato pořizovací cena obsahuje veškeré náklady, které souvisejí s pořízením zásob, jako je dopravné clo apod.. Pro úbytky zásob ze skladu, při vyskladňování společnost používá metodu váženého průměru.

Co se týče zásob, které jsou vyrobeny vlastní činností, tzn. nedokončená výroba a dále hotové výrobky, tyto se oceňují vlastními výrobními náklady, které se opět snižují o opravnou položku. Mezi vlastní výrobní náklady společnost zařazuje přímý a nepřímý materiál, přímé a nepřímé mzdy a materiálovou režii.

Opravnou položku k zásobám společnost ke konci roku 2016 vytvořila ve výši 4 231 tis. Kč.

5.4.1 Evidence zásob podle IFRS

V této podkapitole rozeberu metodiku na účtování zásob, jsou zde uvedeny nejnovější pokyny od společnosti CIE AUTOMOTIVE, S.A. Tyto pokyny jsou v souladu s IFRS, kdy zásobami se přímo zabývá, jak již bylo uvedeno v teoretické části účetní standard IAS 2.

Účty, které společnost používá, jsou v souladu s českou legislativou. Zásoby, účtuje na účet 132, a jsou to ty, které jsou ve společnosti drženy k prodeji v rámci běžné obchodní činnosti, ve výrobním procesu či ve formě materiálů, zásob, které mají být spotřebovány ve

výrobním procesu nebo při poskytování služeb. Je zde zahrnuto i zboží nakoupené a držené za účelem dalšího prodeje a dále také nemovitosti a investice držené k prodeji třetím stranám.

Náklady, týkající se těchto položek by měli zahrnovat veškeré nákupní náklady, náklady na přeměnu a další náklady spojené s uvedením zásob do konečného stavu. Náklady na nákup zahrnují kupní cenu, clo a další daně, dopravu, skladování a další přímé náklady. Obchodní slevy a podobné položky společnost odečítá při stanovení nákladů na nákup.

Náklady na přeměnu zásob na konečné výrobky zahrnují náklady přímo související s výrobními jednotkami např. práci. Dále zahrnují systematické rozdělení fixních a variabilních výrobních režijních nákladů, které jsou stanoveny od roku 2006 převedením materiálů na hotové výrobky.

Co se týče účetních pravidel, tak společnost nakupuje zásoby, kdy je nakoupí, ale k vypořádání dojde později, tedy k přijetí faktury dojde až po přijetí zásob na sklad. Toto je ukázáno níže u výrobních procesů výrobků společnosti. Tato situace vede k rozdílům mezi pořizovací cenou a zaplacenou částkou. Tento rozdíl musí společnost vykázat jako náklad z úroků během finančního období. V závislosti na povaze tento rozdíl společnost zařazuje do skupin:

- Suroviny – účet 13201 – jedná se o zásoby, které byly zpracovány a budou součástí hotových výrobků.
- Nedokončené práce – účet 13202 – představuje zboží či službu, které poskytuje společnost a nejsou určeny k prodeji, do doby než budou zpracovány nebo převedeny. Po zpracování je společnost připíše na konci období v částce počáteční a odečte částku konečných zásob po uzavření.
- Hotové zboží – účet 13203 – představuje zboží, které vyrobila společnost a je určeno ke spotřebě či jinému použití ve společnosti.
- Nástroje a zboží – účet 13204 – jedná se o sadu nástrojů, které se používají buď samostatně, nebo společně se stroji, včetně forem.
- Zálohy dodavatelů – účet 13206 – jsou pro společnost platby, které jsou poskytnuty dodavatelům předem na budoucí dodávky. Tyto se následně odečtou z plateb dodavatelům.

Obecně je pro společnost stanoveno, že oceňují zásoby váženým průměrem. Cena za celkové jednotky na skladě se v okamžiku příjmy nových jednotek zásob přepočítává dle historické ceny stávajících zásob na skladě spolu s cenou přijatých nových zásob.

5.5 Účetní program

Tato společnost využívá k účtování program SAP. Tento program je velice známý a jedná se v podstatě o ekonomický software, ve kterém společnost zpracovává veškeré činnosti podniku. Firma v tomto programu nepracuje pouze se stránkou finančního účetnictví, personálních věcí a majetkem ale také zde vypracovává management kvality, plánování výroby nebo podporu prodeje.

Přes SAP společnost kalkuluje výrobky, objednává zásoby, také, přijímá na sklad apod., ve směr v tomto programu účtuje o všem, co se týká zásob a jejich zpracování v podniku. V tomto programu nepracuje pouze účetní, ale také skladníci, kteří do programu zavádějí veškeré pohyby zásob.

Společnost vede účetnictví o zásobách způsobem A i B. Podle druhů zásob, které společnost využívá. Co se týče zásob, které kupuje jako materiál a dále jej vlastní výrobou přemění na výrobek, který prodává, tak tento účtuje způsobem A.

Společnost účtuje způsobem B pouze u jednoho druhu zásob a to u náhradních dílů ke strojům a spotřebním materiálům pro výrobu.

5.6 Analytická evidence zásob

Společnost CIE METAL CZ, s.r.o. vede zásoby na syntetických účtech dle účetní osnovy pro podnikatelské subjekty, kdy přiřazuje jednotlivým druhům zásob zvláštní analytické účty, podle kterých zásoby třídí.

Společnost pracuje s materiálem, ze kterého vyrábí své vlastní výrobky. Tento materiál účtuje způsobem A účtuje na syntetickém účtu 112 – materiál na skladě a dále má dle druhu zásob analytický účet.

- Základní suroviny (vstupní materiál) – 112.100
- Základní suroviny (manuální účet pro cenové odlišnosti při fakturaci a příjemce) – 112.110
- Vedlejší pořizovací náklady – přeprava, clo – 112.300
- Vedlejší pořizovací náklady – obalový materiál – 112.320

- Spotřební obalový materiál – spotřební obaly – 112.600
- Obaly – vratné, kontejnery – 112.700

Opravné položky k materiálu společnost účtuje na jeden analytický účet, k veškerému materiálu a to na účet 191.100 (opravná položka k materiálu).

Dále má společnost rozpracovanou výrobu, kterou taktéž společnost účtuje způsobem A, pak účtuje na syntetický účet 121 (nedokončená výroba) a analytický účet 121.100, kde účtuje nedokončenou výrobu a dále na účet 121.199, kde účtuje polotovary. Opravné položky následně zúčtuje na účtu 192.100 (opravná položka k nedokončené výrobě).

Z rozpracované výroby vznikají hotové výrobky, které společnost účtuje na účet s analytickým účtem 123.100 (výrobky) a ke tvorbě opravných položek pak používají účtu 194.100 (opravné položky k výrobkům).

Společnost také nakupuje již hotové výrobky, které jako zboží následně prodává dál odběratelům. Toto zboží účtuje na analytický účet 132.100 (zboží na skladě a v prodejnách).

Jak je výše uvedeno, tak společnost má pouze jeden druh zásob, který účtuje způsobem B, kdy tento účet je veden na 112.410 a spadají pod něj náhradní díly a spotřební materiál pro výrobu.

6 VÝROBNÍ ČINNOST A VÝROBKY CIE METAL CZ, S.R.O.

Společnost CIE METAL CZ, s.r.o. jak již bylo výše uvedeno je výrobcem vlastních výrobků, které jsou potřebné pro automobilový průmysl. Hlavní činností je zpracování kovu a výroba součástek do automobilů. Společnost vyrábí třemi výrobními postupy, ze kterých jsou pak konečné výrobky.

Hlavní výrobní činnost spočívá v lisování plechu. Z této činnosti společnost vyrábí výrobky, jako jsou olejové vany, sedací vany, kryt airbagu, podpěry, části nádrže do aut, části převodovek do aut.

Další důležitou výrobní činností, je zpracování trubek a tyčí. Mezi činnosti zpracování trubek a tyčí spadá ohýbání, protahování, obrábění. Z této činnosti pak vzejdou části sloupku řízení.

Poslední výrobní činností jsou doplňkové operace. Mezi tyto patří obrábění lisovaných dílů, svařování trubek s vylisovanými komponenty apod. Každá činnost na sebe navazuje a výrobky většinou prochází všemi třemi operacemi.

6.1 Výrobky

Výrobky společnosti se rozlišují podle části automobilu, pod kterou spadá:

- Podvozek a bezpečnost – zadní nápravy, trubky inflátoru airbagu, závěsné podstavce, kryty proti prachu, komponenty palivové nádrže, kontejnery airbagu.
- Řízení – sloupcové trubky, konzoly, hřídele, talíře.
- Motor – součástky převodovky, trubky motoru, oleje, konzoly.
- Sedadla – pánvice, desky, panely, trubky.

7 VÝROBEK PODNIKU S ÚČTOVÁNÍM ZPŮSOBEM A

V této kapitole se zaměřím na jeden z výrobků, který prochází ve společnosti výrobním procesem od nakoupení materiálu, zpracováním až po prodej zákazníkům. Tento výrobek účtuje společnost způsobem A. Z tohoto výrobku při výrobě vzniká také další výrobek, který podnik prodává, ale prakticky je to odpad z hotového výrobku.

7.1 Výrobní postup výrobku č. 555591

Výrobek v první fázi má podobu dvou ramen, které se obrábí. Tento materiál (ramena) je objednávan od dodavatele Georg Fisher Automobillgluss Gm. Při obrábění vzniká z oboou ramen odpad neboli Scrap Metal, který pro podnik znamená vedlejší produkt. Tento vedlejší produkt tedy prodává dál již jako výrobek. Dále se obě obrobená ramena svaří s tyčí, která je spojí. Tyč představuje další materiál od dodavatele. Takhle opracovaná nedokončená výroba se posílá dodavateli, který jej nabarví. Nabarvení se provádí mimo společnost, proto nedokončený výrobek musí vyskladnit a zaslat. Podnik, kterému nedokončené výrobky zasílá je UNITOOLS PRESS CZ A.S.. I když je to jeden z podniků celé korporace, vykazuje CIE METAL CZ, s.r.o. tento krok výroby jako výdej ze skladu nedokončené výroby a následně jako příjem na sklad obarveného výrobku. Dále přichází na řadu poslední krok, kdy se k nedokončenému výrobku přidají další dva komponenty, kdy vzniká hotový výrobek. Tato výrobní operace se nazývá bushing. Pak hotový výrobek prodává odběratelům, dochází ke spotřebě a vyskladnění. Výrobní postup je uveden v příloze č. 1.

7.2 Účtování a sledování pohybu výrobku č. 555591 v podniku

Nejdříve společnost musí vytvořit objednávku materiálu 552616, což představuje rameno v hotovém výrobku. Jak již bylo uvedeno dodavatel je Georg Fischer Automobillgluss Gm. Obrázek níže ukazuje objednávku ramen v programu SAP.

Smlouva	1751481	Druh smlouvy	ZLPA	DatumSml.	20.11.2017								
Dodavatel	340252998	Georg Fischer Automobillgluss Gm	Měna	EUR									
Položky rámcové smlouvy													
Pol.	P	P	Materiál	Kr.text	Cíl.množ.	ZMJ	Cena netto	na	JOC	SKM	Záv.	Skład V	T...
10			493251	BW RH GM130802 Raw Arm	6.500 UN		16.040,001.000	UN	CCI0202		0220	998	
20			493160	BW LH GM130801 Raw Arm	6.500 UN		16.040,001.000	UN	CCI0202		0220	998	
30			552613	A LH GF402398D Raw Arm	18.500 UN		17.710,001.000	UN	CCI0202		0220	998	
40			552615	A RH GF402399D Raw Arm	18.500 UN		17.710,001.000	UN	CCI0202		0220	998	
50			552616	B LH GF402461C Raw Arm	39.500 UN		17.790,001.000	UN	CCI0202		0220	998	
60			552617	B RH GF402462C Raw Arm	39.500 UN		17.790,001.000	UN	CCI0202		0220	998	

Obrázek 7.1 Objednávka materiálu č. 555591 (SAP)

Nejdříve je společnosti doručen od dodavatele materiál, který přijme na sklad, a až poté přijde podniku faktura. Na obrázku níže lze vidět, že příjem materiálu byl proveden o dvanáct dní dříve, než přišla faktura, kdy bylo dodáno stejné množství, jako je udáno na faktuře, ovšem v rozdílné ceně. Materiál, který společnost převzala na sklad, je v nižší ceně, než na který mu byla dodána faktura.

Kr.text	DrP	Mater. doklad	Pol	Dat.účet	Σ	Množství	Reference	OMJ	Σ	Částka ve FM	FirMě	Σ	Množstv MJOC	MJ...	Σ	Částka	Měna
WE	101	5002492076	1	11.01.2018		840	20706984	UN		374.794,39	CZK		840	UN		14.674,80	EUR
Operace Příjem materiálu																	
RE-L		5105817570	5	23.01.2018		840	20706984	UN		376.296,14	CZK		840	UN		14.733,60	EUR
Operace Příjem faktury																	

Obrázek 7.2 Přehled účetních operací (SAP)

V programu SAP se společnost dále může podívat přímo na přehled dokladů, kde níže na obrázku je v položce 2 již skutečně přijatá faktura od dodavatele za materiál (ramena). Přijatý materiál společnost účtuje na účet 111.100/389.100 jako přijatý materiál a jiné závazky. Příjem materiálu oceňuje společnost metodou průměrné ceny.

Přehled dokladů - zobrazení -

Dr.dokl. : WE (Příjem na sklad) Normální doklad

Čís.dokladu 30000534 Účetní okruh 2022 Fiskální rok 2018
 Dat.dokl. 26.02.2018 Dat.účtování 22.02.2018 Období 02
 Výpočet daně
 Referen. 20712707
 Měna dokladu EUR

Pol	OK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přířazení	Dh	Částka	Částka ve FM	Nákl.stč.	Zakázka	Text
1	89	112100	Základní suroviny	20180222		14.842,80	375.077,56			
2	96	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100050		14.842,80-	375.077,56-			
3	40	111100	Pořízení Základní su	20180222		14.842,80	375.077,56			
4	50	111100	Pořízení Základní su	20180222		14.842,80-	375.077,56-			

Obrázek 7.3 Účtování příjmu materiálu (SAP)

Následuje krok, kdy společnost po přijetí faktury tuto napáruje na příjem materiálu na sklad, kde se provádí fyzická kontrola přijatého množství a ceny. Na následujícím obrázku jsou ukázány nevyfakturované dodávky od dodavatele Georg Fischer Automobilguss Gm, které se nacházejí na účtu pořízení materiálu a na účtu 389.100 nevyfakturované dodávky.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přifažení	Dh	Částka	Částka ve FM	Nákl.stř.	Zakázka	Text
1	31	321200	Georg Fischer Autom	*bn1	UJ	88.922,40-	2.247.069,06-			*bn1
2	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100030	UJ	14.775,60	373.379,41			
3	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100040	UJ	14.775,60	373.379,41			
4	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100050	UJ	14.842,80	375.077,56			
5	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100060	UJ	14.842,80	375.077,56			
6	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100050	UJ	14.842,80	375.077,56			
7	86	389100	Nevyfakturované dodá	000175148100060	UJ	14.842,80	375.077,56			
8	50	943200	Dan z přidané hodnot	20180228	UJ	18.673,70-	471.884,40-			
9	40	943100	Dan z přidané hodnot	20180228	UJ	18.673,70	471.884,40			

Obrázek 7.4 Nevyfakturované dodávky od Georg Fischer Automobilguss Gm (SAP)

První krok výroby je obrobení ramena. Z tohoto obrobení následně vznikne výše uvedený Scrap Metal (odpad), představující vedlejší produkt. Materiál původní č. 552616, což jsou ramena se, vydají ze skladu a spotřebují. Podnik tedy zaúčtuje spotřebu materiálu 501.100/112.100 a to v průměrné ceně. Obrobením vznikne nedokončený výrobek č. 555544 – obrobené rameno, který se zaúčtuje jako změna stavu nedokončené výroby 121.100/581.100 a sice v ceně, kterou podnikatel vykalkuluje. Tedy k ceně původního materiálu přidá hodnotu, která vznikla opracováním. Odpad tedy vedlejší produkt společnost zaúčtuje na účet 112.800/542.100. Blíže je účtování ukázáno níže přímo z programu SAP.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přifažení	Dh	Částka	Částka ve FM	Nákl.stř.	Zakázka	Text
1	89	121100	Rozpracovaná výroby	20180225		72.061,24	72.061,24			
2	91	581100	Změna stavu nedokonč	20180225		72.061,24-	72.061,24-		990011	
3	89	112800	Koprodukce	20180225		607,95	607,95			
4	91	542100	Odpad consum	20180225		607,95-	607,95-		990011	
5	99	112100	Základní suroviny	20180225		62.523,00-	62.523,00-			
6	81	501100	Spotřeba zákl.surov.	20180225		62.523,00	62.523,00		990011	

Obrázek 7.5 Účtování obrobení a vzniku vedlejšího produktu (SAP)

Ve druhém kroku společnost současné nedokončené výrobky č. 555544 svařuje, kdy přidává k ramenům další materiál, který pořizuje od dodavatelů a má jej evidován na skladě. Jedná se o tzv. tyč nazvanou torsion profile. Svařením vzniká nový nedokončený výrobek č. 555561. Ve společnosti tedy dochází v první fázi k vyskladnění nedokončeného výrobku č. 555544, které se zaúčtuje jako změna stavu nedokončené výroby oproti nedokončenému výrobku na skladě tedy 501.100/121.100. Na tyči ve výrobě nebylo nic měněno, proto je evidována na účtu 112.100. Tyč se tedy vyskladní ze skladu jako spotřeba materiálu a za-

účtuje se tedy na účty 501.100/112.100. Po svaření se nový nedokončený výrobek č. 555561, který se zhodnotil o další materiál, tedy v hodnotě spotřebovaných ramen a tyče, zaúčtuje na účet 121.100 (nedokončená výroba) oproti účtu 581.100 (změna stavu nedokončené výroby).

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přifazení	Dh	Částka	Částka ve FM	Nákl.stř.	Zakázka	Text
1	89	121100	Rozpracovaná výrobky	20180227		410.292,92	410.292,92			
2	91	581100	Změna stavu nedokonč	20180227		410.292,92-	410.292,92-		990339	
3	99	112100	Základní suroviny	20180227		132.408,47-	132.408,47-			
4	81	501100	Spotřeba zákl.surov.	20180227		132.408,47	132.408,47		990339	
5	99	121100	Rozpracovaná výrobky	20180227		133.828,01-	133.828,01-			
6	81	581100	Změna stavu nedokonč	20180227		133.828,01	133.828,01		990339	
7	99	121100	Rozpracovaná výrobky	20180227		134.405,24-	134.405,24-			
8	81	581100	Změna stavu nedokonč	20180227		134.405,24	134.405,24		990339	

Obrázek 7.6 Účtování druhého kroku výroby (SAP)

Ve třetím kroku společnost nejdříve provede objednávku nabarvení nedokončeného výrobku u dodavatele UNITOOLS PRESS CZ A.S.. Opět tedy dojde k vyskladnění výrobku č. 555561 zaúčtováním 581.100/121.100. Přijatou fakturu pak společnost zaúčtuje na účty 518.700 (ostatní služby)/389.100 (dohadný účet pasivní). Účet 389 společnost použije, neboť se jí vrátí zpět nedokončený nabarvený výrobek, ale zatím nevyfakturovaný. Po přijetí faktury se zpracovaný výrobek přeúčtuje na účet 121.100/581.100 a to v ocenění předchozího nedokončeného výrobku zvýšeného o částku vyfakturovanou za nabarvení.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přifazení	Dh	Částka	Částka ve FM	Nákl.stř.	Zakázka	Text
61	89	121100	Rozpracovaná výrobky	20180301		417.264,54	417.264,54			
62	86	389100	Nevyfakturované dodá	000177666500430		6.971,62-	6.971,62-			
63	91	581100	Změna stavu nedokonč	20180301		417.264,54-	417.264,54-		SUBCONTR-K	
64	86	518700	Kooperace	20180301		6.971,62	6.971,62		SUBCONTRA	
65	99	121100	Rozpracovaná výrobky	20180301		410.292,92-	410.292,92-			
66	81	581100	Změna stavu nedokonč	20180301		410.292,92	410.292,92		SUBCONTR-K	

Obrázek 7.7 Účtování procesu nabarvení výrobku (SAP)

Ve čtvrtém závěrečném kroku dochází u nedokončeného výrobku k výrobní operaci, která již byla výše uvedena, jedná se o tzv. bushing, při němž dochází k doplnění o dva další komponenty a tím vzniká hotový výrobek č. 555591. Tento výrobek se zaúčtuje na účet 123 – výrobky oproti účtu 583 – změna stavu výrobků vlastní činnosti. Opět se výrobek přečnuje a to zvýšením hodnoty o dva přidané komponenty. Komponenty, které se k výrobku přidávají procházení ve společnosti také výrobním procesem, tedy jejich účtování je stejné jako u počátečních ramen.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přířazení	DH	Částka	Částka ve FM	Nákl.st.č.	Zakázka	Text
1	89	123100	Hotové výrobky	20180302		287.175,17	287.175,17			
2	91	583100	Změna stavu hotových	20180302		287.175,17-	287.175,17-		990346	

Obrázek 7.8 Účtování hotových výrobků (SAP)

Výsledný produkt bushing následně společnost prodává svým odběratelům, kdy dochází k vyskladnění, které se zaúčtuje na účty 583.100/123.100 v částce, která je konečná, vy-kalkulovaná. Následně společnost vystaví fakturu a zaúčtuje jako tržby vlastní výroby na účet 601.010 oproti účtu 311.200 což je účet odběratelů.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přířazení	DH	Částka	Částka ve FM	Nákl.st.č.	Zakázka	Text
1	01	311200	GM Manufacturing Pol		Z1	36.775,60	934.835,75			
2	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	2.434,29-	61.879,66-	INGRESOS		
3	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	9.192,05-	233.661,91-	INGRESOS		
4	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	11.851,17-	301.256,74-	INGRESOS		
5	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	7.125,41-	181.127,92-	INGRESOS		
6	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	3.268,34-	83.081,20-	INGRESOS		
7	50	601010	Tržby vlast.výr.-tuz	20180315	Z1	2.904,34-	73.828,32-	INGRESOS		

Obrázek 7.9 účtování prodeje hotových výrobků (SAP)

7.3 Kalkulace obráběného ramena

Dále podrobněji rozeberu kalkulaci obráběného ramene, což je nedokončený výrobek po prvním kroku výroby, který je rozebrán výš. Obráběné rameno jako nedokončený výrobek má značení č. 555544.

Pro zaúčtování na účet číslo 581.100 (změna stavu nedokončené výroby) jak již bylo výše uvedeno, se použijí úplné vlastní náklady výroby. Zobrazení kalkulace je v příloze č. 2.

Spočítá se jednicový materiál, od kterého se odečte prodaný odpad neboli Scrap Metal. Následně se přičtou hodinové sazby stroje, které představují údržbu (XREPEXT). Další položky, které se přičtou, jsou pomocné materiály pro výrobu (HOTCONS) a energie spotřebované při výrobě (HENERG). Dále zvyšují kalkulaci náklady na práci. Zde jeden pracující dělník vyrábí současně dvě ramena a to každé zvlášť na dvou strojích, proto se následně do kalkulace započte polovina hodin proti strojové sazbě. Jako další se přičte položka odpisy (HMACHI). Odpisy mají složku variabilní, která představuje stroj jako takový a složku fixní, která zastupuje budovu a příslušné instalace. Po odečtení a přičtení těchto položek vznikne oceňovací hodnota nedokončeného výrobku obráběného ramena.

7.4 Kalkulace výrobku č. 555591

Jako první společnost ocení, neboli vykalkuluje obráběná ramena výrobku, protože jsou to první části hotového výrobku a probíhá na nich výrobní činnost. Tato kalkulace je popsána v kapitole předešlé. Ke kalkulaci obroběných ramen dále připočtou hodnotu tyče (Torsion profile), která je svařována k ramenům. Tyto tři hodnoty pak udávají první část kalkulace, dále jsou k této hodnotě přičteny náklady spojené s barvením nedokončeného výrobku. K této hodnotě jsou následně přičteny náklady na poslední část výroby a to bushing (přidání dvou komponentů). Výsledek je již úplná kalkulace výrobku č. 555591.

Struktura kalkulace	Celková hodnota	M..	Množství	M.	Zdroj
BTAB 277: 13417399 final	1.840.866,49 CZK		1.000 UN		0220 555591
• 13311920 BW bushing GM	228.144,70 CZK		2.000 UN		0220 495604
BTAB 277: 13417397 po KTL	1.602.240,27 CZK		1.000 UN		0220 555582
BTAB 277: 13417397 Welded rear axle	1.578.049,70 CZK		1.000 UN		0220 555561
BTAB, LH : Machined Arm B-GF40246	514.723,11 CZK		1.000 UN		0220 555544
• B LH: GF402461C Raw Arm	448.388,03 CZK		1.000 UN		0220 552616
• Scrap Metal	4.342,50- CZK		965,000- KG		0220 336873
BTAB, RH : Machined Arm B-GF40246	516.943,21 CZK		1.000 UN		0220 555545
• B RH: GF402462C Raw Arm	450.608,13 CZK		1.000 UN		0220 552617
• Scrap Metal	4.342,50- CZK		965,000- KG		0220 336873
• Torsion_profile_12280-Ø90-620@90°	505.465,00 CZK		1.000 UN		0220 552624

Obrázek 7.10 Kalkulace výrobku č. 555591 (SAP)

8 VÝROBEK PODNIKU S ÚČTOVÁNÍM ZPŮSOBEM B

V této kapitole představím materiál, který společnost účtuje způsobem B. Jak již bylo výše zmíněno v kapitole 4.6 Analytická evidence zásob, tak podnik účtuje způsobem B pouze jeden druh zásob, a to náhradní díly a spotřební materiál pro výrobu.

Prvním krokem je stejně jako u materiálu, který se účtuje způsobem A objednávka u dodavatele. Vybrala jsem materiál zvaný rezné plátky pro obrábění, které slouží k výrobní činnosti. Dodavatelem těchto plátek je podnik KENNAMETAL. Na tuto objednávku po obdržení materiálu následně dojde společnosti faktura. Takto přijatý materiál následně společnost zaúčtuje do spotřeby ostatního materiálu a ve prospěch účtu dodavatele.

Pol	ÚK	Hl.kniha	Krátký text: Účet	Přiřazení	DŘ	Částka	Částka ve FM	Nákl.st.ř.	Zakázka
1	31	321100	KENNAMETAL GmbH orga	*0308	**	120.788,70-	120.788,70-		
2	81	501800	Spotřeba ostatního m	20170517	DJ	99.825,36	99.825,36	DANOBAT	Z501104
3	40	548600	Zaokrouhlení	20170517		0,01	0,01	VARIOS	
4	40	343100	Dan z přidané hodnot	20170517	DJ	20.963,33	20.963,33		

Obrázek 8.1 Zaúčtování přijaté faktury zásob – způsob B (SAP)

8.1 Operace v průběhu roku

Společnost v říjnu provádí přibližný odhad stavu zásob, což je velmi přínosné, protože u účtování způsobem B je nejdůležitější mít veškeré takto účtované zásoby pod dohledem a kontrolou aby nedocházelo k zbytečným odchylkám fyzického a účetního stavu.

V prosinci jako první převedou počáteční stav z účtu 112.410 (materiál na skladě) na účet 501.800 (spotřeba materiálu), tedy účtování vypadá následovně 501.800/112.410. Za druhé pak provedou přesnou fyzickou inventuru, kde přesně spočítají stav který je na skladě a porovnají se stavem účetním. Po zjištění stavu provedou narovnání k 31.12. příslušného roku, které se zaúčtuje buď jako 501.800/112.410 v případě že se fyzický stav sníží oproti počátečnímu stavu na začátku roku a naopak se zaúčtuje na účty 112.410/501.800 pokud se zjistí, že fyzický stav na konci období je vyšší než na počátku období.

9 POROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ ÚČTOVÁNÍ ZPŮSOBEM A, B

Společnost se rozhodla pro většinu svých zásob účtovat způsobem A. Je to z toho důvodu, že by bylo v průběhu roku velice obtížné sledovat pohyby všech materiálů, nedokončených výrobků, výrobků a zboží bez přesné evidence na účtech, či skladové karty. Proto má také společnost účty dále rozděleny do analytických účtů. Kdyby se snažili hlavní materiál účtovat způsobem B, pak by mohlo dojít k velkým rozdílům mezi fyzickým a účetním stavem na konci roku. Bylo by velmi obtížné a nákladné sledovat každý pohyb jednotlivých materiálu. Způsob B lze použít u takových zásob, které jsou snadné na fyzickou kontrolu a lze o nich vést přehlednou knihu zásob, bez velkých nákladů a obtíží. Společnost dle mého názoru vhodně využívá účtování B u takového materiálu, který je spotřební a využívá se jako doplněk či pomocný materiál k hlavní výrobě.

Důležité je, že společnost o těch zásobách, u kterých je to nutné má přehled v průběhu roku, a to proto, že je účtuje způsobem A, zná tedy věrohodný hospodářský výsledek, ty které pro ni nejsou tak důležité pak účtuje způsobem B. Neboť při účtování způsobem B, jde vše do nákladů, pak se v průběhu roku může dost zkreslit hospodářský výsledek, což by pro společnost bylo opět matoucí, a hospodářský výsledek by byl velmi odlišný od skutečnosti, protože mají velkou spotřebu zásob všech druhů.

Doporučuji společnosti, aby podíl materiálu na skladě, ať už tak vysoký udržovala na stejné úrovni, aby se nedostala do nadměrné zásoby a neinvestovala zbytečně své peněžní prostředky. Co se týče komunikace mezi účetním oddělením a skladem, doporučila bych zlepšení, například častější kontroly, či nahlížení účetního oddělení do pohybu na skladě. Aby nedocházelo k omylům a evidence byla přehledná.

10 INVENTARIZACE ZÁSOb VE SPOLEČNOSTI

Inventura zásob ve společnosti se provádí stanoveným příkazem k provedení inventarizace s uvedením data a pokynů. Tento příkaz vydává generální ředitel s vedoucím finančního oddělení.

Příkaz obsahuje legislativní určení, dle kterého společnost inventuru musí vykonat tj. zákon o účetnictví, vyhlášky, České účetní standardy. Dále příkaz stanovuje inventarizační komisy, která je za inventuru zodpovědná. Společnost musí prokázat splnění inventury inventurními soupisy, které musí obsahovat:

- Skutečné stavy
- Čísla a názvy položek
- Určení inventarizovaného skladu
- Podpisový záznam odpovědné osoby

10.1 Inventarizační rozdíly

V příkazu mají dle zákona stanoveny inventarizační rozdíly, které mohou nastat, což jsou manka a přebytky.

Manka a přebytky může společnost vzájemně vyrovnávat v případech, kdy se jedná o rozdíly, které vznikly ve stejném inventarizačním období a to prokazatelně neúmyslnou záměnou jednotlivých druhů položek zásob u kterých je záměna možná s pohledu charakteru druhu zásob, např. pokud jsou různé rozměry či je podobné balení zásob.

Pokud po tomto vyrovnání stále částka mank převyšuje částku přebytků, pak společnost rozdíl posuzuje jako výsledné manko. Pokud nastane opačná situace převýšení částek, pak se jedná o výsledný přebytek.

Společnost má stanoveno, že rozdíly jednicového materiálu, nedokončených výrobků a hotových výrobků proúčtuje do období dvanáctého měsíce každého roku.

11 HORIZONTÁLNÍ, VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ZÁSOB

V níže uvedené tabulce můžeme vidět rozložení zásob v celkovém oběžném majetku, který tedy pro vertikální analýzu vyznačuje základnu tedy 100%. Celkové zásoby tvoří v poměru s celkovým oběžným majetkem každoročně jiný podíl, kdy v roce 2013 jsou zásoby v podílu s celkovým oběžným majetkem na nejnižší procentuální hodnotě. Tvoří zhruba 12% ze základny, avšak v roce 2014 dochází k poměrně vysokému nárůstu podílu i přesto že z pohledu horizontální analýzy došlo k poklesu ve výši, avšak je to způsobeno tím, že celkově oběžná aktiva poklesly. V následujících letech již zásoby stoupaly, stejně jako celková oběžná aktiva. Co se týče druhů zásob, tak tyto mají v celkových oběžných aktivech malý podíl, je to vlastně rozdělení podílu celkových zásob, kdy nejvyšší podíl obsahuje materiál.

Tabulka 11.1 Horizontální a vertikální analýza zásob v celkovém oběžném majetku v % (vlastní zpracování)

Položka rozvahy	2013	2014	2015	2016	14/13	15/14	16/15
Oběžná aktiva	100	100	100	100	-67,84	86	3
Zásoby	11,65	24,24	16,48	21,03	-33,06	26	31
Materiál	5,02	11,34	7,18	9,29	-27,37	18	33
Nedokončená výroba	2,08	4,89	2,42	3,52	-24,51	-8	50
Výrobky	2,43	5,78	5,85	5,25	-23,53	88	-8
Zboží	2,11	1,24	1,02	2,97	-81,13	53	198

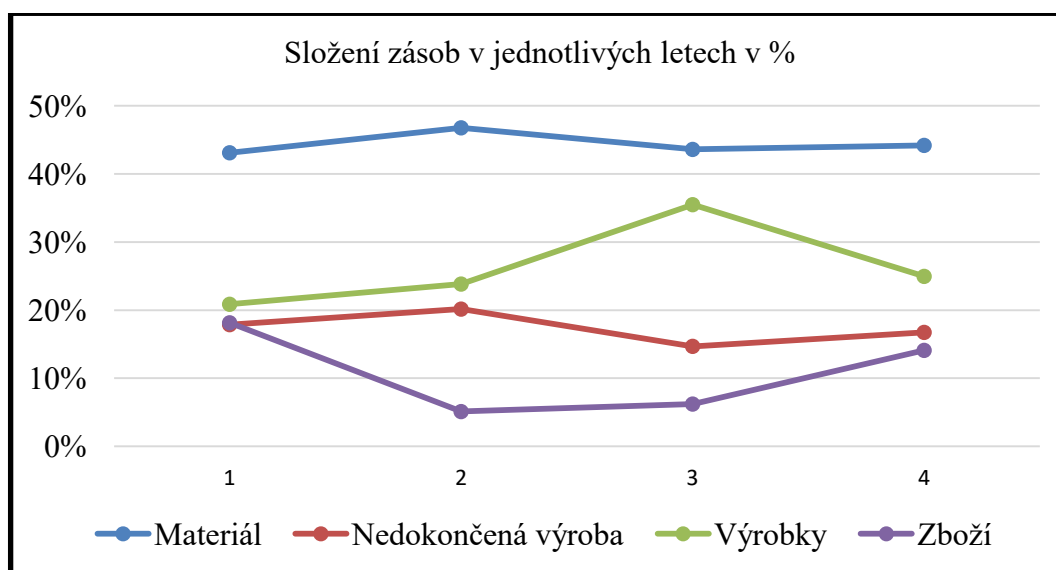
V další tabulce a grafu je rozložení druhů zásob v celkových zásobách, které pro tuto tabulku tvoří základnu tedy 100%. Zásoby, jak již bylo uvedeno výše, se z roku 2013 v roce 2014 snížily zhruba o 33%, avšak v následujících letech již jejich hodnota stoupala v průměru o 29%. Nejvyšší podíl na celkových zásobách má materiál, který tvoří zhruba polovinu celkových zásob, naopak nejnižší podíl tvoří zboží, který podnik pouze koupí a v nezměněném stavu prodá dál. Nedokončená výroba byla oproti roku 2013 v roce 2014 i 2015 nižší, kdy měla klesající charakter, avšak v roce 2016 vzrostla oproti roku 2015 o 50%, což je poměrně velký skok. Co se týče výrobků, tak ty měli rostoucí charakter v poměru k celkovým zásobám do roku 2015, kdy v roce 2016 podíl klesl na 25%. Výrobky v roce 2014 v podílu celkových zásob prudce stouply o 11%. S pohledu horizontální analýzy pak v roce 2015 vysoce jejich hodnot vzrostla o 88%. V roce 2016 opět poklesly, ale ne o vysokou hodnotu. Celkově veškeré druhy zásob se snížily v roce 2014, avšak od

tohoto roku už jsou až na nedokončenou výrobu v roce 2015 a výrobky v roce 2016 stále v rostoucím tempu.

*Tabulka 11.2 Horizontální a vertikální analýza jednotlivých položek zásob v %
(vlastní zpracování)*

Položka rozvahy	2013	2014	2015	2016	14/13	15/14	16/15
Zásoby	100	100	100	100	-33	26	31
Materiál	43	47	44	44	-27	18	33
Nedokončená výroba	18	20	15	17	-25	-8	50
Výrobky	21	24	35	25	-24	88	-8
Zboží	18	5	6	14	-81	53	198

I v grafickém zobrazení je zřejmý vysoký podíl materiálu v celkových zásobách a je zde přehledně a viditelně znázorněn růst podílu výrobků na celkových zásobách v roce 2015. Dále je zde znázorněno, že zboží z roku 2014 poměrně dost kleslo, avšak od daného roku má rostoucí charakter a blíží se podílu nedokončené výroby, který je zhruba na stejném podílu ve sledovaném období, stejně jako materiál.

Obrázek 11.1 Graf složení druhů zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování)

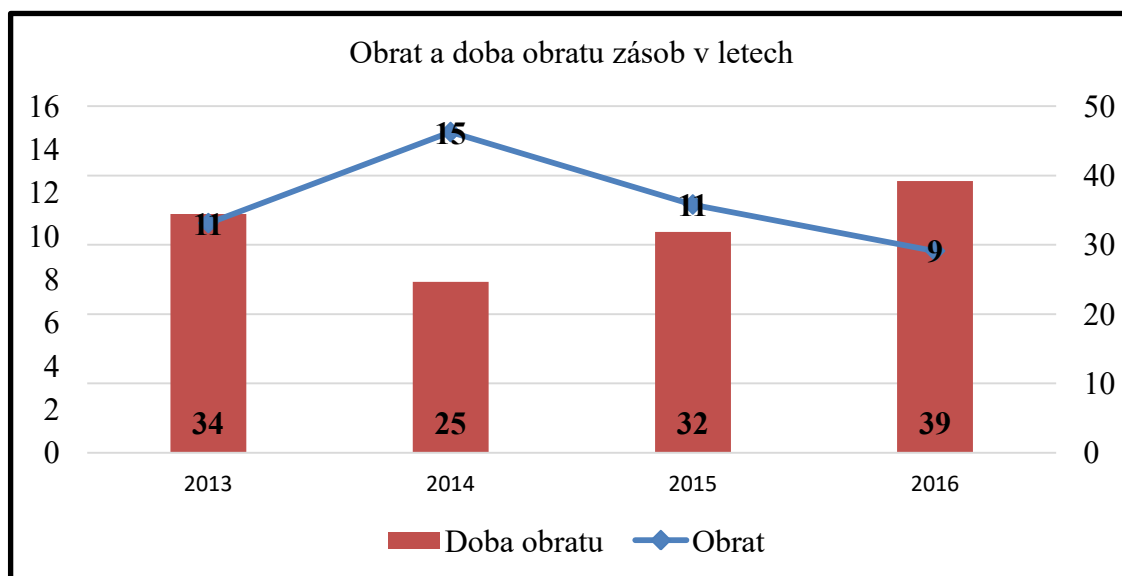
12 AKTIVITA ZÁSOb

Co se týče aktivity zásob, tak sleduji v této kapitole dobu obratu zásob, to znamená, za jak dlouho se zásoby ve společnosti přemění v peněžní formu a následně je zpět společnost přemění na zásoby. Toto je vypočítáno i přímo na jednotlivé druhy zásob, kdy pracuji s jednotlivými náklady. Dále je v této kapitole vypočítán obrat zásob, který ukazuje, kolikrát jsou zásoby během roku prodány a opět naskladněny.

Je zřejmé, že obratovost zásob kolísá, kdy se nedrží v jedné rovině. V roce 2014 byla nejvyšší, tedy nejefektivnější. Zásoby se v roce 2014 přeměnili v podniku 15krát, o tom svědčí také doba obratu zásob, která je v tomto roce nejnižší. Od roku 2014 obratovost zásob ve společnosti klesá a doby obratu se prodlužují.

Tabulka 12.1 Obrat a doba obratu zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování)

Aktivita zásob	2013	2014	2015	2016
Obrat (kolikrát)	11	15	11	9
Doba obratu (ve dnech)	34	25	32	39

Obrázek 12.1 Graf obratu a doby obratu zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování)

13 ZHODNOCENÍ ANALÝZY A DOPORUČENÍ

Z pohledu typu podniku, jako výrobního je ve společnosti podíl zásob v celkovém oběžném majetku nízký ve všech sledovaných období, což svědčí o malém množství zásob na skladě. Společnost sice neukládá zbytečně své finanční prostředky do zásob a investuje je do jiných složek, avšak z druhého pohledu společnost riskuje soustavnou plynulou výrobu v případě nečekaných záležitostí v dodávkovém cyklu.

Společnost má po celé sledované období výrazný podíl materiálu, který pokud by se zvyšoval, pak by to svědčilo o nadměrné tvorbě zásob materiálu na skladě, čímž by časem mohla vzniknout například mrtvá zásoba. Společnost by se téhle situaci měla vyvarovat, kdy dle zjištěných údajů z analýzy je podíl materiálu v podstatě ve sledovaném období na stejně vysoké procentuální hodnotě.

Nedokončená výroba a její poměr v celkových zásobách v roce 2014 vzrostl o 3%, tedy v tomto období pravděpodobně došlo ke změně výrobního procesu, či se na část období přerušila výroba.

Další část zásob, u které nastaly výrazné změny, jsou výrobky na skladě, které v roce 2015 měli oproti roku 2014 vyšší podíl na celkových zásobách zhruba o 11%, což svědčí o problému například v distribuci, kdy podnik měl nižší odbyt, což pro něj nebylo příznivé a hromadili se mu výrobky na skladě. Tuto situaci by měla společnost řešit hledáním nových odběratelů, pokud některý ze současných již další dodávky výrobků nepožaduje. Podnik by měl více distribuovat své výrobky v automobilovém průmyslu. Problém s odběrateli v následujícím roce společnost odstranila, neboť podíl výrobků na skladě se opět snížil na stabilní procentuální hodnotu, jako v letech předešlých.

Následnou analýzou byl zjištěn obrat zásob, tedy kolikrát se zásoby ve společnosti přemění v tržby a zpět na zásoby na skladě a dále dobu obratu ve dnech, tedy jak dlouho tato přeměna na peněžní hodnotu zpět v zásoby na skladě trvá.

Co se týče sledovaných let, pak se počet obrátů zásob na skladě od roku 2014 snižuje, čímž se tedy souvztačně zvyšuje doba obratu zásob. Tento vývoj je pro společnost nepříznivý, kdy efektivní je snižování obratu, neboť takto se společnost dostává do negativního trendu. Zásoby se tudíž mění v tržby pomaleji a jsou delší dobu na skladě. Společnost přesto, že má stále nízkou zásobu na skladě v poměru s celkovým oběžným majetkem, což je nepříz-

nivé pro udržení plynulé výroby, tak na druhou stranu má zásoby na skladě delší dobu, což je také neefektivní.

Společnost by se měla snažit přeměňovat zásoby na peněžní prostředky rychleji. Měla by tedy snížit dobu poskytnutou odběratelům k uhrazení pohledávek, čímž by také byla schopna rychleji splácet své závazky a mohla by častěji nakupovat zásoby pro výrobu dalších výrobků. S tím souvisí také hledání nových zákazníků.

ZÁVĚR

Společnost CIE METAL CZ, s.r.o. je společnost, která je na vrchních příčkách v celkovém odvětví automobilového průmyslu pro zpracování součástek do aut. Je členem Španělské korporace, která se skládá z dalších významných podniků. Cílem bakalářské práce bylo seznámení s uvedeným podnikem, popis účetních způsobů u zásob jednotlivými způsoby A a B, kdy společnost účtuje oběma danými způsoby a zhodnocení účtování. Dále bylo mým cílem analyzovat zásoby pomocí horizontální a vertikální analýzy a dále aktivitu zásob v podniku ve sledovaném čtyřletém období. Následně jsem zhodnotila a navrhla doporučení z výsledků této analýzy.

Co se týče informací, které jsou v části teoretické, tak tyto jsem zpracovala ze současné odborné literatury a legislativy. Zaměřila jsem se v této části na pojem zásoby a operace s nimi spojené jako například pořízení, ocenění, inventarizace, účtování, vyskladnění. Dále jsem se zabývala řízením zásob a jejich právní úpravou.

V praktické části jsem nejdříve představila společnost, její cíle a zaměření. Následně jsem se zabývala evidencí zásob, kdy jsem zjistila, že evidenci vedou v souladu s Českou legislativou a také v souladu s IFRS. Společnost tedy dostává pokyny jak účtovat a oceňovat zásoby od korporace a těmi se musí řídit. Společnost potřebuje tedy kvalifikované pracovníky, kteří zvládají oba způsoby evidence účetnictví. V další části jsem rozebrala výrobek i s jeho výrobním postupem a kalkulací, který prochází společností od nakoupení materiálu až po vlastní výrobek. Tento účtuje způsobem A. Dále jsem popsala a rozebrala zásoby podniku, které účtuje způsobem B. Bylo konstatováno, že společnost účtuje vhodným způsobem A prakticky veškeré typy zásob, neboť by bylo velice obtížné v takovém množství, ve kterém se v podniku vyskytuje je mít všechny pod dohledem, což je pro účtování způsobem B nezbytné. Na toto by společnost potřebovala velké množství pracovníků. Způsobem B účtuje pouze malou skupinu zásob, kterou je schopen sledovat a evidovat v průběhu účetního období, nejedná se o důležité zásoby ve výrobním procesu. U společnosti jsem nezpozorovala žádný rozpor s platnou legislativou. Co se týče komunikace ve společnosti, tak tato je dle mého názoru v pořádku, ačkoliv co se týče pohybu na skladě, kdy tyto operace zadávají do programu skladníci a účetní oddělení se k těmto pohybům dostane až při kontrole či inventuře a mohl by vznikat problém nepřehlednosti pro toto oddělení. Proto bylo společnosti doporučeno zlepšení komunikace například častějšími nahlíženími účetního oddělení přímo do pohyb na skladě.

Na základě analýzy horizontální a vertikální bylo zjištěno, že společnost má výrazný podíl materiálu v celkových zásobách. Tento se ve sledovaném období držel zhruba na stejné procentuální úrovni, tedy společnost netvoří nadměrnou zásobu. Bylo doporučeno, aby se společnost tomuto vyvarovala. Dále bylo analýzou zjištěno, že v roce 2015 měla společnost o dost vyšší podíl výrobků na skladě oproti roku 2014, což svědčilo o problému prodeje výrobků, který vznikl odchodem odběratele. Tento problém však v dalším roce vyřešila lepší distribucí, neboť podíl opět klesl.

Analýzou aktivity zásob bylo zjištěno, že vývoj obratu zásob je nepříznivý. Společnost se dostává do negativního trendu, neboť dochází k jeho snižování, což znamená, že společnost pomaleji mění zásoby na tržby. Doporučila jsem tedy společnosti přeměňovat zásoby rychleji a to tím, že sníží dobu k hrazení závazků odběratelům, čímž bude schopna splácet své závazky rychleji. S tímto souvisí také vhodná distribuce výrobků pro získání nových odběratelů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BLECHOVÁ, Beata a Jana JANOUŠKOVÁ, 2010. Podvojný účetnictví v příkladech. 10., vyd. Praha: Grada, 195 s. ISBN 978-80247-3208-4.

HINKE, Jana, Dana Bárková a Zdeněk HRUŠKA, 2016. Účetnictví 2: pokročilé aplikace. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 232 s. ISBN 978-80-247-4281-6.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

LANDA, Martin, 2008. Jak číst finanční výkazy. 1., vyd. Brno: Computer Press, 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

LOUŠA, František, 2012. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 4., vyd. Praha: Grada, 180 s. ISBN 978-80-247-4115-4.

MRKOSOVÁ, Jitka, 2014. Účetnictví 2014: učebnice pro střední a vyšší odborné školy. 1., vyd. Brno: Albatros Media, 291 s. ISBN 978-80-266-0423-5.

STROUHAL, Jiří, 2010. Velká kniha příkladů. Brno: Coputer Press, 709 s. ISBN 978-80-251-2907-4

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

WARREN, Carl S., James M. REEVE a Jonathan E. DUCHAC, 2015. Financial and managerial accounting. 13 ed. Mason, OH: South-Western/Cengage Learning, 1408 s. ISBN 9781285866307.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) 2005 včetně Mezinárodních účetních standardů (IAS) a Interpretací k 1. lednu 2005 : úplné znění všech Mezinárodních standardů účetního výkaznictví k 1. lednu 2005, 2005. Praha: International Accounting Standards Board, 1 sv. ISBN 80-239-5721-X.

WEBOVÉ STRÁNKY

Proces řízení zásob ve firmách [online] © 2012-2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/proces-rizeni-zasob-ve-firmach/>

LEGISLATIVA

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví

Český Účetní Standard č. 15 Zásoby

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1.1 koloběh oběžného majetku (vlastní zpracování)</i>	11
<i>Obrázek 5.1 Společnost CIE METAL CZ, s.r.o. (www.cieautomotive.com)</i>	40
<i>Obrázek 5.2 Logo podniku CIE METAL CZ, s.r.o. (www.pragalouny.cz)</i>	41
<i>Obrázek 5.3 Závody korporace CIE Automotive ve světě (Výroční zpráva CIE METAL CZ, s.r.o.)</i>	42
<i>Obrázek 7.1 Objednávka materiálu č. 555591 (SAP)</i>	48
<i>Obrázek 7.2 Přehled účetních operací (SAP)</i>	49
<i>Obrázek 7.3 Účtování příjmu materiálu (SAP)</i>	49
<i>Obrázek 7.4 Nevyfakturované dodávky od Georg Fischer Automobilguss Gm (SAP)</i>	50
<i>Obrázek 7.5 Účtování obrobení a vzniku vedlejšího produktu (SAP)</i>	50
<i>Obrázek 7.6 Účtování druhého kroku výroby (SAP)</i>	51
<i>Obrázek 7.7 Účtování procesu nabarvení výrobku (SAP)</i>	51
<i>Obrázek 7.8 Účtování hotových výrobků (SAP)</i>	52
<i>Obrázek 7.9 účtování prodeje hotových výrobků (SAP)</i>	52
<i>Obrázek 7.10 Kalkulace výrobku č. 555591 (SAP)</i>	53
<i>Obrázek 8.1 Zaučtování přijaté faktury zásob – způsob B (SAP)</i>	54
<i>Obrázek 10.1 Graf složení druhů zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování)</i>	58
<i>Obrázek 11.1 Graf obratu a doby obratu zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování)</i>	59

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1.1 Rozdělení zásob v rozvaze (vlastní zpracování) .....</i>	14
<i>Tabulka 1.2 Účtování záloh a jejich vliv na rozvahu (vlastní zpracování) .....</i>	15
<i>Tabulka 1.3 Sledování zásob při váženém průměru (vlastní zpracování) .....</i>	18
<i>Tabulka 1.4 Účtování opravných položek (vlastní zpracování) .....</i>	24
<i>Tabulka 1.5 Účtování zásob – způsob A (vlastní zpracování) .....</i>	25
<i>Tabulka 1.6 Účtování zásob – způsob B (vlastní zpracování) .....</i>	27
<i>Tabulka 1.7 Operace na konci roku – způsob A (vlastní zpracování) .....</i>	30
<i>Tabulka 1.8 Operace na konci roku – způsob B (vlastní zpracování) .....</i>	30
<i>Tabulka 10.1 Horizontální a vertikální analýza zásob v celkovém oběžném majetku v % (vlastní zpracování).....</i>	57
<i>Tabulka 10.2 Horizontální a vertikální analýza jednotlivých položek zásob v % (vlastní zpracování) .....</i>	58
<i>Tabulka 11.1 Obrat a doba obratu zásob v jednotlivých letech (vlastní zpracování) .....</i>	59

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha I   Rozvahy společnosti roků 2014, 2016
- Příloha II   Výkazy zisků a ztrát roků 2014, 2016
- Příloha III   Výrobní postup výrobku č. 555591
- Příloha IV   Kalkulace obráběného ramena

PŘÍLOHA P I: ROZVAHY PODNIKU 2014, 2016

Firma: CIE METAL CZ s.r.o.

Identifikační číslo: 26871009

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: Kovoobrábění a lisování plechových dílů pro automobilový průmysl

Rozvahový den: 31. prosince 2014

Datum sestavení účetní závěrky: 28. dubna 2015

ROZVAHA

(v celých tisících Kč)

Označení a	AKTIVA b	31.12.2014			31.12.2013
		Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	1 230 258	- 483 227	747 031	1 244 804
B.	Dlouhodobý majetek	992 887	- 472 427	520 460	584 862
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	1 705	- 1 315	390	958
B. I. 1.	Software	1 705	- 1 315	390	958
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	991 182	- 471 112	520 070	583 904
B. II. 1.	Pozemky	308	0	308	308
B. II. 2.	Stavby	229 840	- 62 517	167 323	174 345
B. II. 3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	757 240	- 408 595	348 645	394 361
B. II. 4.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	3 794	0	3 794	14 890
C.	Oběžná aktiva	211 130	- 10 800	200 330	623 009
C. I.	Zásoby	54 347	- 7 777	46 570	72 554
C. I. 1.	Materiál	29 301	- 6 586	22 715	31 276
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	10 010	- 218	9 792	12 971
C. I. 3.	Výrobky	12 551	- 973	11 578	15 140
C. I. 4.	Zboží	2 485	0	2 485	13 167
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	2 027	0	2 027	27 271
C. II. 1.	Jiné pohledávky	2 027	0	2 027	4 055
C. II. 2.	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	23 216
C. III.	Krátkodobé pohledávky	107 049	- 3 023	104 026	368 547
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	64 033	- 3 023	61 010	61 550
C. III. 2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	36 589	0	36 589	309 426
C. III. 3.	Stát - daňové pohledávky	661	0	661	3 104
C. III. 4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	726	0	726	1 836
C. III. 5.	Dohadné účty aktivní	2 945	0	2 945	569
C. III. 6.	Jiné pohledávky	2 095	0	2 095	62
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	47 707	0	47 707	156 637
C. IV. 1.	Peníze	220	0	220	156
C. IV. 2.	Účty v bankách	47 487	0	47 487	156 481
D. I.	Časové rozlišení	26 241	0	26 241	36 933
D. I. 1.	Náklady příštích období	1 220	0	1 220	1 912
D. I. 2.	Komplexní náklady příštích období	25 021	0	25 021	35 021

Označení a	PASIVA b	31.12.2014	31.12.2013
		5	6
	PASIVA CELKEM	747 031	1 244 804
A.	Vlastní kapitál	494 507	866 448
A. I.	Základní kapitál	470 805	470 805
A. I. 1.	Základní kapitál	470 805	470 805
A. III.	Fondy ze zisku	12 020	12 020
A. III. 1.	Rezervní fond	12 020	12 020
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	43 340	376 192
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	43 340	376 192
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 31 658	7 431
B.	Cizí zdroje	236 245	348 705
B. I.	Rezervy	1 714	1 622
B. I. 1.	Ostatní rezervy	1 714	1 622
B. II.	Dlouhodobé závazky	19 154	0
B. II. 1.	Odložený daňový závazek	19 154	0
B. III.	Krátkodobé závazky	105 873	149 594
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	86 084	129 923
2.	Závazky k zaměstnancům	3 648	3 730
3.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2 141	2 135
4.	Stát - daňové závazky a dotace	1 943	3 581
5.	Dohadné účty pasivní	12 057	10 225
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	109 504	197 489
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	15 624	26 130
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	93 880	171 359
C. I.	Časové rozlišení	16 279	29 651
C. I. 1.	Výnosy příštích období	16 279	29 651

Firma: CJE METAL CZ, s.r.o.

Identifikační číslo: 26871009

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: Kovobrábění a litování plechových dílů pro automobilový průmysl

Rozvahový den: 31. prosince 2016

Datum sestavení účetní uzávěrky: 20. dubna 2017

ROZVAHA

(v celých tisících Kč)

znač. a	AKTIVA b	řád. c	31.12.2016			31.12.2015
			brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	001	1 424 991	- 571 569	853 422	833 533
B.	Dlouhodobý majetek	003	1 031 398	- 567 338	464 060	448 396
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	1 743	- 1 705	38	0
B. I. 2.	Ocenitelné práva	006	1 705	- 1 705	0	0
B. I. 2. 1.	Software	007	1 705	- 1 705	0	0
B. I. 5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	38	0	38	0
B. I. 5. 2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	013	38	0	38	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	1 029 655	- 565 633	464 022	448 396
B. II. 1.	Pozemky a stavby	015	227 158	- 77 137	150 021	159 774
B. II. 1. 1.	Pozemky	016	92	0	92	308
B. II. 1. 2.	Stavby	017	227 066	- 77 137	149 929	159 466
B. II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	724 497	- 488 496	236 001	282 880
B. II. 5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	78 000	0	78 000	5 742
B. II. 5. 1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	025	3 373	0	3 373	694
B. II. 5. 2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	74 627	0	74 627	5 048
C.	Oběžná aktiva	027	386 640	- 4 231	382 409	371 835
C. I.	Zásoby	038	84 655	- 4 231	80 424	61 268
C. I. 1.	Materiál	039	37 984	- 2 441	35 543	26 712
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	040	13 590	- 127	13 463	9 002
C. I. 3.	Výrobky a zboží	041	33 081	- 1 663	31 418	25 552
C. I. 3. 1.	Výrobky	042	21 739	- 1 663	20 076	21 742
C. I. 3. 2.	Zboží	043	11 342	0	11 342	3 810
C. II.	Pohledávky	046	294 562	0	294 562	305 692
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	057	294 562	0	294 562	305 692
C. II. 2. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	058	134 789	0	134 789	99 647
C. II. 2. 2.	Pohledávky - ovládané nebo ovládající osoba	059	153 537	0	153 537	198 225
C. II. 2. 4.	Pohledávky - ostatní	061	6 236	0	6 236	7 820
C. II. 2. 4. 3.	Státní - daňové pohledávky	064	76	0	76	589
C. II. 2. 4. 4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	408	0	408	683
C. II. 2. 4. 5.	Dohadné účty aktivní	066	3 548	0	3 548	4 481
C. II. 2. 4. 6.	Jiné pohledávky	067	2 204	0	2 204	2 067
C. IV.	Peněžní prostředky	071	7 423	0	7 423	4 877
C. IV. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	072	260	0	260	182
C. IV. 2.	Peněžní prostředky na účtech	073	7 163	0	7 163	4 695
D.	Časové rozlišení aktiv	074	6 953	0	6 953	13 502
D. 1.	Náklady příštích období	075	3 623	0	3 623	800
D. 2.	Komplexní náklady příštích období	076	3 330	0	3 330	12 502

označ.	PASIVA	řád.	31.12.2016	31.12.2015
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM	078	853 422	833 533
A.	Vlastní kapitál	079	545 739	508 747
A. I.	Základní kapitál	080	470 805	470 805
A. I. 1.	Základní kapitál	081	470 805	470 805
A. III.	Fondy ze zisku	092	12 020	12 020
A. III. 1.	Ostatní rezervní fondy	093	12 020	12 020
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	095	25 922	11 682
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	096	43 340	43 340
A. IV. 2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	097	- 17 418	- 31 658
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	099	36 992	14 240
B. + C.	Cizí zdroje	101	303 557	314 938
B.	Rezervy	102	7 964	4 539
B. 3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	5 748	2 874
B. 4.	Ostatní rezervy	106	2 216	1 665
C.	Závazky	107	295 593	310 399
C. I.	Dlouhodobé závazky	108	32 442	42 243
C. I. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	2 248	8 739
C. I. 8.	Odložený daňový závazek	118	30 194	33 504
C. II.	Krátkodobé závazky	123	263 151	268 156
C. II. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	104 281	136 657
C. II. 4.	Závazky z obchodních vztahů	129	123 779	102 434
C. II. 8.	Závazky ostatní	133	35 091	29 065
C. II. 8. 3.	Závazky k zaměstnancům	136	3 990	3 274
C. II. 8. 4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	2 283	1 842
C. II. 8. 5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	1 647	6 738
C. II. 8. 6.	Dohadné účty pasivní	139	27 171	17 211
D.	Časové rozlišení	141	4 126	9 848
D. 2.	Výnosy příštích období	143	4 126	9 848

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT ROKŮ 2014, 2016

Firma: CIE METAL CZ, s.r.o.

Identifikační číslo: 26871009

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: Kovoobrábění a lisování plechových dílů pro automobilový průmysl

Rozvahový den: 31. prosince 2014

Datum sestavení účetní závěrky: 28. dubna 2015

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v celých tisících Kč)

Označení a	TEXT b	Skutečnost v účetním období	
		2014 1	2013 2
L.	Tržby za prodej zboží	27 987	35 232
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	24 556	33 930
+	Obchodní marže	3 431	1 302
II.	Výkony	708 976	672 026
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	715 643	663 239
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	- 6 667	8 787
B.	Výkonová spotřeba	527 867	503 602
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	414 484	401 102
2.	Služby	113 383	102 500
+	Přidaná hodnota	184 540	169 726
C.	Osobní náklady	86 931	71 074
C. 1.	Mzdové náklady	63 110	51 918
2.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	21 481	17 607
3.	Sociální náklady	2 340	1 549
D.	Daně a poplatky	154	177
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	73 087	62 894
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	25 311	20 564
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	66	174
2.	Tržby z prodeje materiálu	25 245	20 390
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	25 316	20 237
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	0	107
2.	Prodaný materiál	25 316	20 130
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	22 778	17 778
IV.	Ostatní provozní výnosy	499 356	590 970
H.	Ostatní provozní náklady	484 550	580 737
*	Provozní výsledek hospodaření	16 391	28 563
X.	Výnosové úroky	2 830	12 278
N.	Nákladové úroky	5 932	4 977
XI.	Ostatní finanční výnosy	0	17 295
O.	Ostatní finanční náklady	2 094	2 328
*	Finanční výsledek hospodaření	- 5 196	22 268
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	42 853	43 400
Q. 1.	- splatná	483	2 315
2.	- odložená	42 370	41 085
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	- 31 658	7 431
***	Výsledek hospodaření za účetní období	- 31 658	7 431
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	11 195	50 831

Firma: CIE METAL CZ, s.r.o.

Identifikační číslo: 26871009

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: Kovoobrábění a lisování plechových dílů pro automobilový průmysl

Rozvahový den: 31. prosince 2016

Datum sestavení účetní uzávěrky: 20. dubna 2017

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v celých tisících Kč)

označ.	TEXT	říc.	Skutečnost v účetním období	
			2016	2015
			1	2
a	b	c		
I.	Tržby za prodej výrobků a služeb	01	698 025	632 967
II.	Tržby za prodej zboží	02	30 311	48 536
A.	Výkonová spotřeba	03	546 603	506 510
A. 1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	04	24 648	47 148
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	05	419 061	386 430
A. 3.	Služby	06	102 894	72 932
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07	- 3 601	- 9 167
D.	Osobní náklady	09	81 870	75 914
D. 1.	Mzdové náklady	10	58 721	54 369
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	23 149	21 545
D. 2. 1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	19 734	18 394
D. 2. 2.	Ostatní náklady	13	3 415	3 151
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	60 040	77 564
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	66 147	78 026
E. 1. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	16	66 147	78 026
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18	217	- 3 763
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	- 6 324	3 301
III.	Ostatní provozní výnosy	20	364 583	384 325
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	21	8 054	0
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	22	20 583	20 342
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	335 946	363 983
F.	Ostatní provozní náklady	24	374 463	384 893
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	3 090	0
F. 2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26	20 574	18 834
F. 3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	499	142
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	12 597	15 345
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	337 703	350 572
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	33 544	30 114
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	3 358	4 515
VI. 1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládaná osoba	40	3 358	4 515
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	1 368	3 038
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	1 368	3 038
K.	Ostatní finanční náklady	47	1 249	2 181
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	741	- 704
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	34 285	29 410
L.	Daň z příjmů	50	- 2 707	15 170
L. 1.	Daň z příjmů splatná	51	603	820
L. 2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	- 3 310	14 350
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	36 992	14 240
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	36 992	14 240
	Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	1 096 277	1 070 343

PŘÍLOHA P III: VÝROBNÍ POSTUP VÝROBKU Č. 555591

Operace	Kontrolní kód	Pracoviště	Množství	Jednotka	Objednávká	Interio dodavatel
ing	PP03	BUSHING	80	LN		
			0,000			
			0,000		778885	UNITOOLS-PRES
matic welding	PP03	KUKA	120	LN		
ing of arm	PP03	DANOBAT	12	LN		
			0,000			
			0,000			
ing of arm	PP03	DANOBAT	12	LN		
			0,000			
			0,000			
			0,000			

PŘÍLOHA P IV: KALKULACE OBRÁBĚNÉHO RAMENE

Zobrazení kalkulačky materiálu se strukturou množství

Vyp.struktury kalkulace Vyp.detailní sestavy Uchování

Materiál: 555544 BTAB, LH : Machined Arm B-GF402461
Závod: 0220

Struktura kalkulace

	C.	Celková hodnota	M..	Mn...
BTAB, LH : Machined Arm		516,456,28 CZK		
B LH: GF402461C Ra		450,121,20 CZK		
Scrap Metal		4,342,50- CZK		

Kalkulační data Termíny Strukt.množ. Ocenění Historie Nákl.

Náklady vztažené na: Vel.dávky pro kalk. 1.000

View prvků	Celkem	Fixní nákl.	Variabilní	Měna
Vlastní náklady výroby	516.456,28	10.867,66	505.588,62	CZK
Úplné vlastní náklady	533.982,28	13.562,52	520.419,76	CZK
Obytové a správní náklady	17.526,00	2.694,86	14.831,14	CZK
Inventura (dle obchodního...)	516.456,28	10.867,66	505.588,62	CZK
Inventura (dle daňového pr...)	0,00	0,00	0,00	CZK

Doklad jedn.položek mat.555544 v závodě 0220

Č.pol.	T	Zdroj	Nákl.druh	Σ	Hodnota celkem	Σ	Fixní hodnota	Měna	Množ.	J
2	E	DANOBAT	DANOBAT HIMACHI	992000	23.249,91		9.416,63	CZK	83,333	H
3	E	DANOBAT	DANOBAT HLABOR	991000	15.166,79		0,00	CZK	41,667	H
4	E	DANOBAT	DANOBAT HENERG	992100	5.503,28		0,00	CZK	83,383	H
5	E	DANOBAT	DANOBAT HOTCON	992300	11.590,24		0,00	CZK	83,383	H
6	E	DANOBAT	DANOBAT HREPEX	992200	5.753,43		0,00	CZK	83,383	H
7	M	0220	552616	501100	450.121,20		0,00	CZK	1,000	UN
8	M	0220	336873	542100	4.342,50-		0,00	CZK	965,000-	KG